

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

23 februari 2017

WETSVOORSTEL

**betreffende de tegemoetkomingen aan
personen met een handicap**

(ingediend door de heer
Jean-Marc Delizée c.s.)

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

23 février 2017

PROPOSITION DE LOI

**relative aux allocations pour
personnes handicapées**

(déposée par
M. Jean-Marc Delizée et consorts)

SAMENVATTING

Om alle mensen met een handicap meer middelen te geven voor een betere integratie in de samenleving, wordt een grondige hervorming van de wet van 27 februari 1987 voorgesteld.

Dit wetsvoorstel strekt ertoe de regelgeving opnieuw coherent te maken, alle betrokkenen het recht op een integratietegemoetkoming toe te kennen, armoede en werkloosheidsvallen tegen te gaan, de administratieve stappen voor de gehandicapten te vereenvoudigen, hen stabiliteit en zekerheid van rechten te garanderen en, tot slot, een betere evaluatie van de handicap mogelijk te maken.

RÉSUMÉ

Afin de donner à chaque personne handicapée davantage de moyens pour une meilleure intégration dans la société, il est proposé de réformer en profondeur la loi du 27 février 1987.

L'objectif est de redonner de la cohérence à la réglementation, d'ouvrir le droit à une allocation d'intégration pour tous, de lutter contre la pauvreté et les pièges à l'emploi, de simplifier les démarches administratives de la personne handicapée, de lui garantir la stabilité et la sécurité de ses droits et de permettre une meilleure évaluation du handicap.

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	:	centre démocrate Humaniste
VB	:	Vlaams Belang
PTB-GO!	:	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture
DéFI	:	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PP	:	Parti Populaire
Vuye&Wouters	:	Vuye&Wouters

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:		Abréviations dans la numérotation des publications:	
DOC 54 0000/000:	Parlementair document van de 54 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 54 0000/000:	Document parlementaire de la 54 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA:	Questions et Réponses écrites
CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag	CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral
CRABV:	Beknopt Verslag	CRABV:	Compte Rendu Analytique
CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)	CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN:	Plenum	PLEN:	Séance plénière
COM:	Commissievergadering	COM:	Réunion de commission
MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)	MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers	Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
<p>Bestellingen: Natieplein 2 1008 Brussel Tel. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.dekamer.be e-mail : publicaties@dekamer.be</p>	<p>Commandes: Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.lachambre.be courriel : publicaties@lachambre.be</p>
De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier	Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

1. De regels betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap moeten worden bijgestuurd

Mensen met een handicap blijven kwetsbaar. Ze zijn minder geschoold, hebben lagere inkomens, zijn sterk vertegenwoordigd in de werkloosheidscijfers, hebben specifieke kosten ten gevolge van hun handicap en wonen vaker alleen dan mensen zonder handicap.

Mensen met een handicap hebben nochtans evenveel recht op werk, op een sociaal leven, op een liefdesleven, op een gezinsleven als elke andere burger. Het is duidelijk dat de wet van 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap moet worden hervormd om hun situatie te verbeteren.

Er bestaan vandaag drie types tegemoetkomingen voor mensen met een handicap:

— de integratietegemoetkoming (IT), die wordt toegekend wegens het verlies van zelfredzaamheid ten gevolge van de handicap, op basis van een specifieke medische evaluatie. Het bedrag van de tegemoetkoming hangt af van de graad van zelfredzaamheid en is afhankelijk van het gezinsinkomen;

— de inkomensvervangende tegemoetkoming (IVT), die wordt toegekend aan de gehandicapte, van wie is vastgesteld dat zijn lichamelijke of psychische toestand zijn verdienvermogen heeft verminderd tot een derde of minder van wat een gezond iemand door het uitoefenen van een beroep op de algemene arbeidsmarkt kan verdienen. Het bedrag van de tegemoetkoming hangt af van de gezinssituatie en van het gezinsinkomen;

— de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden (THAB), die wordt toegekend aan 65-plussers. Die tegemoetkoming werd overgeheveld naar de deelstaten in het kader van de zesde staatshervorming.

Deze wetgeving werd in de loop van de tijd meermaals gewijzigd. In een tijdspanne van 30 jaar heeft ze dan ook aan coherentie ingeboet, werd ze extreem complex en beantwoordt ze niet meer aan de fundamentele behoeften van de mensen met een handicap.

We moeten onze wetgeving vandaag overigens afstemmen op het Verdrag van de Verenigde Naties

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

1. Nécessité de revoir les règles relatives aux allocations pour personnes handicapées

La fragilité des personnes handicapées demeure une réalité. Elles sont moins scolarisées, ont des revenus plus faibles, sont plus nombreuses à être sans emploi, doivent supporter des coûts spécifiques dus à leur handicap et vivent plus souvent seules que les personnes sans handicap.

Pourtant, travailler, mener une vie sociale, amoureuse, familiale au même titre que tout autre citoyen, sont des droits de la personne handicapée. Dans une volonté de permettre une amélioration de leur situation, il apparaît clairement qu'une réforme de la loi de 1987 relative aux allocations aux personnes handicapées s'impose.

Aujourd'hui, il existe trois types d'allocations pour les personnes handicapées:

— l'allocation d'intégration (AI) qui est octroyée en raison de la perte d'autonomie résultant du handicap, sur base d'une évaluation médicale spécifique; son montant dépend du degré d'autonomie et varie en fonction des revenus du ménage;

— l'allocation de remplacement de revenus (ARR) qui est accordée à la personne handicapée dont il est établi que l'état physique ou psychique a réduit sa capacité de gain à un tiers ou moins de ce qu'une personne valide est en mesure de gagner; son montant dépend de la situation familiale et varie également en fonction des revenus du ménage;

— l'allocation pour l'aide aux personnes âgées (APA) qui est accordée aux plus de 65 ans et qui, dans le cadre de la sixième réforme de l'État, a été transférée aux entités fédérées.

Cette législation a connu de nombreuses modifications au fil du temps. En près de 30 ans, elle a donc fini par perdre en cohérence, est devenue extrêmement complexe et ne répond plus à l'ensemble des besoins fondamentaux des personnes handicapées.

Par ailleurs, nous devons à présent nous mettre en conformité avec la Convention des Nations Unies

inzake de rechten van personen met een handicap van 13 december 2006, dat België in juli 2009 heeft geratificeerd en dat sinds 1 augustus 2009 in werking is getreden door omzetting in het Belgische recht.

Dit Verdrag van de Verenigde Naties luidde immers een belangrijke paradigmawijziging in. De handicap wordt niet langer als een obstakel beschouwd, het zijn de obstakels in de samenleving die mensen met een handicap beletten zich volledig en daadwerkelijk te integreren¹.

De evolutie van de samenleving en de internationale verplichtingen van België maken een hervorming meer dan ooit noodzakelijk. Dit wetsvoorstel draagt daartoe bij.

De vorige regering (53^e zittingsperiode) had al begrepen dat het stelsel moest worden veranderd en had met het oog daarop al enorm veel werk verricht.

De toenmalige staatssecretaris voor Personen met een handicap vond het toen onontbeerlijk om eerst de actoren op het terrein te raadplegen, omdat die volgens hem een gedegen kennis hadden van de behoeften en van de moeilijkheden waarmee de mensen met een handicap dagelijks worden geconfronteerd.

Tussen juni en september 2012 heeft de staatssecretaris meer dan 300 bijdragen ontvangen van particulieren, ouders, verenigingen, maatwerkbedrijven, verblijfsinstellingen, arbeidsauditoraten, adviesraden, gemeentebesturen, OCMW's, ziekenfondsen, vakbonden, ziekenhuizen enzovoort.

Die bijdragen van het middenveld lagen aan de basis van een oriëntatienota over de hervorming van de tegemoetkomingen aan personen met een handicap, die tijdens de vorige zittingsperiode 53 werd ingediend.

Die nota werd in maart 2014 voorgesteld in de Commissie voor de Sociale Zaken.

De Nationale Hoge Raad voor personen met een handicap (NHRPH) is in zijn advies nr. 2013/19 van 18 november 2013² in verband met die nota van mening dat "belangrijke stappen [werden] gezet die beantwoorden aan de verwachtingen van de NHRPH".

¹ In de considerans, sub e: "erkennend dat het begrip handicap aan verandering onderhevig is en voortvloeit uit de wisselwerking tussen personen met functiebeperkingen en sociale en fysieke drempels die hen belet ten volle, daadwerkelijk en op voet van gelijkheid met anderen te participeren in de samenleving".

² <http://ph.belgium.be/nl/adviezen/advies-2013-19.html>.

relative aux droits des personnes handicapées du 13 décembre 2006, que la Belgique a ratifiée en juillet 2009 et en vigueur en droit belge depuis le 1er août 2009.

En effet, cette Convention des Nations Unies a entraîné un changement de paradigme important. Ce n'est désormais plus le handicap qui constitue un obstacle, c'est la société qui comprend des obstacles qui ne permettent pas aux personnes en situation de handicap de jouir d'une intégration pleine et entière¹.

L'évolution de la société et les obligations internationales de la Belgique appellent plus que jamais à une réforme. C'est dans ce cadre que s'inscrit cette proposition de loi.

Le précédent gouvernement de la législature 53 avait déjà compris cette nécessité de réformer le régime et avait donc entamé un travail colossal pour y parvenir.

Le secrétaire d'État en charge des personnes handicapées sous cette législature 53 avait alors estimé indispensable de consulter préalablement les acteurs du terrain parce qu'ils étaient, selon lui, les mieux placés pour témoigner des besoins et des difficultés auxquelles les personnes handicapées sont confrontées au quotidien.

Plus de 300 contributions émanant de particuliers, de parents, d'associations, d'entreprises de travail adapté, d'institutions de séjour, d'auditorats du travail, de conseils consultatifs, d'administrations communales, de CPAS, de mutualités, de syndicats, d'hôpitaux lui ont été transmises entre juin et septembre 2012.

C'est précisément sur la base de ces contributions de la société civile qu'une note d'orientation relative à la réforme des allocations pour personnes handicapées a pu être déposée sous la précédente législature 53.

Cette note avait été présentée en Commission des Affaires sociales en mars 2014.

Le Conseil Supérieur National des Personnes Handicapées (CSNPH), dans son avis n° 2013/19 du 18 novembre 2013² estime, concernant cette note, que "des étapes importantes sont franchies, qui répondent aux attentes du CSNPH".

¹ Le considérant e) du préambule de la Convention stipule que: "Reconnaissant que la notion de handicap évolue et que le handicap résulte de l'interaction entre des personnes présentant des incapacités et les barrières comportementales et environnementales qui font obstacle à leur pleine et effective participation à la société sur la base de l'égalité avec les autres".

² <http://ph.belgium.be/fr/avis/avis-2013-19.html>.

Het aldus geleverde belangrijke werk moest in de praktijk worden gebracht door specifieke wetgevende bepalingen.

Dit wetsvoorstel sluit dan ook naadloos aan bij de geest van de opgestelde oriëntatienota.

Zo berust het in sterke mate op de in die nota uiteengezette principes en wil het concrete antwoorden aanreiken op de vraagstukken die het middenveld tijdens de raadpleging in dit verband onder de aandacht heeft gebracht.

2 Strekking van het wetsvoorstel

2.1. Sterkere ondersteuning met het oog op integratie

Het eerder genoemde VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap verankert het recht van de gehandicapten op een volwaardige en daadwerkelijke integratie in het maatschappelijk leven, alsook op hun participatie eraan.

Momenteel wordt ervan uitgegaan dat de betrokkene wegens zijn omgeving niet aan het maatschappelijk leven kan deelnemen en niet volledig zelfredzaam kan zijn. Bij de hervorming van het tegemoetkomingenstelsel voor personen met een handicap moet dan ook met dat gewijzigd paradigma rekening worden gehouden om de integratiesteun te versterken.

Daartoe wordt meer bepaald voorgesteld een centrale plaats toe te bedelen aan de integratietegemoetkoming (IT) die wordt toegekend aan mensen die in aanzienlijke mate minder zelfredzaam zijn geworden en sociale uitsluiting ervaren. De inkomensvervangende tegemoetkoming (IVT) zal daarentegen ondersteuning bieden aan mensen met een handicap wier gezin geen andere toereikende inkomsten heeft.

2.2. Betere afwikkeling van de kosten in verband met de handicap

De integratietegemoetkoming is bedoeld als compensatie voor de extra kosten waarmee een gehandicapte wordt geconfronteerd als gevolg van zijn handicap. In het bestaande stelsel zitten evenwel enkele valkuilen.

Eerst en vooral komt het geregeld voor dat mensen met een handicap hun beroepsactiviteit moeten opgeven, vooral wanneer – met het einde van hun loopbaan in zicht – hun gezondheidstoestand erop achteruitgaat. In dat geval zijn zij tweemaal het slachtoffer, niet alleen omdat het vervangingsinkomen lager is dan het loon dat zij tot dan toe hebben ontvangen, maar ook omdat

Cet important travail qui a été réalisé devait être concrétisé par des dispositions législatives spécifiques.

Cette proposition de loi s'inscrit donc pleinement dans la philosophie de la note d'orientation rédigée.

Elle repose ainsi grandement sur les principes développés dans cette note et entend donc apporter des réponses concrètes aux problématiques mises en lumière par la société civile lors de la consultation menée dans ce cadre.

2. Objet de la proposition de loi

2.1. Renforcement du soutien à l'intégration

La Convention des Nations-Unies relative aux droits des personnes handicapées précitée consacre le droit à l'intégration et à la participation pleines et effectives des personnes handicapées à la vie de la société.

À présent, on considère que c'est en raison de son environnement que la personne ne peut participer à la vie en société et ne peut vivre en complète autonomie. Il est dès lors indispensable de tenir compte de ce changement de paradigme dans l'approche du régime des allocations aux personnes handicapées afin de renforcer le soutien à l'intégration.

Dans cette optique, il est notamment proposé que l'allocation d'intégration (AI) qui est octroyée aux personnes présentant une perte d'autonomie et un degré d'exclusion sociale substantiels prenne une place centrale. L'allocation de remplacement de revenus (ARR) viendra quant à elle en soutien à la personne handicapée dont le ménage ne dispose pas d'autres revenus suffisants.

2.2. Meilleure prise en charge des coûts liés au handicap

L'allocation d'intégration est censée compenser les coûts supplémentaires auxquels une personne handicapée doit faire face en raison de son handicap. Plusieurs écueils existent cependant dans le régime actuel.

Tout d'abord, les personnes handicapées doivent régulièrement abandonner leur activité professionnelle, surtout en fin de carrière, lorsque leur état de santé s'aggrave. Elles sont alors doublement pénalisées: parce que le revenu de remplacement est inférieur au salaire perçu jusqu'alors mais aussi parce que l'allocation d'intégration est réduite alors que les frais médicaux

de integratietegemoetkoming wordt ingeperkt terwijl de medische kosten net stijgen. Afhankelijk van het feit of de gezinsinkomsten worden ontvangen door de gehandicapte dan wel door diens partner, zal de integratietegemoetkoming integraal worden betaald, dan wel fors worden verlaagd.

De indieners stellen dan ook voor deze discriminatie weg te werken door elkeen het recht op een integratietegemoetkoming toe te kennen, rekening houdend met het volledige gezinsinkomen.

2.3. Armoedebestrijding

Het is bekend dat een handicap extrakosten met zich brengt, en dat de betrokkenen daardoor meer moeite hebben om dezelfde levensstandaard aan te houden als mensen zonder handicap. Dat is een onaanvaardbare situatie die de indieners proberen weg te werken.

Uit de op 10 december 2012 bekendgemaakte resultaten van het HANDILAB-onderzoek is trouwens gebleken dat gezinnen waarvan één of meer leden een uitkering krijgen, het niet bijzonder breed hebben. Dat door de KUL uitgevoerde onderzoek geeft aan dat 39,3 % van de mensen met een handicap die hun inkomen aldus verwerven, onder de Europese armoedegrens leven, terwijl dat percentage bij de hele Belgische bevolking slechts 14,6 % bedraagt.

De personen met een matige handicap blijken het vaakst problemen te hebben om de met de handicap gepaard gaande extrakosten te dragen. Voor die mensen biedt de tot dusver vigerende regeling – alle verhoudingen in acht genomen – immers het minste steun om de bijkomende handicapgerelateerde kosten te dekken. Daarom willen de indieners van dit wetsvoorstel meer rekening houden met het armoederisico van mensen met een matige handicap en het basisbedrag van de integratietegemoetkoming optrekken voor categorie 2 en 3. In dat verband stellen zij voor de uitkeringen voor de categorieën 2 en 3 te verhogen met 75 euro per maand (900 euro per jaar), en die voor categorie 1 met 25 euro per maand (300 euro per jaar), teneinde te voorkomen dat het verschil met de volgende categorieën te groot wordt.

2.4. Bestrijding van de werkloosheidsvallen

De werkgelegenheidsgraad van mensen met een handicap in België is één van de laagste in Europa. Volgens Eurostat zou slechts 42 % van hen aan het werk zijn, terwijl het gemiddelde 49 % bedraagt. Hierbij dient echter te worden opgemerkt dat, volgens de definities van Eurostat, de werkgelegenheidsgraad wordt

augmentent. Ensuite, selon que les revenus du ménage sont perçus par la personne handicapée ou par son partenaire, l'allocation d'intégration sera complète ou fortement réduite.

Il est dès lors proposé de mettre fin à cette discrimination en ouvrant le droit à une allocation d'intégration pour tous et en prenant en compte les revenus du ménage de manière globalisée.

2.3. Lutte contre la pauvreté

Nous le savons, le handicap engendre des coûts supplémentaires qui rendent plus difficile l'accès au même niveau de vie que les personnes sans handicap. C'est une situation inacceptable à laquelle nous devons essayer d'apporter des réponses.

Publiés le 10 décembre 2012, les résultats de la recherche "HANDILAB" ont d'ailleurs mis en lumière la situation de vie précaire des ménages composés de personnes percevant une allocation. Selon l'étude menée par la KUL, 39,3 % des personnes handicapées ont ainsi un revenu qui se trouve en dessous du seuil de pauvreté européen, contre 14,6 % dans la population belge totale.

Les personnes souffrant d'une déficience modérée sont celles qui apparaissent comme ayant le plus de difficultés à supporter les coûts supplémentaires liés au handicap. En effet, c'est pour ces personnes que le régime mis en place jusqu'à présent intervient le moins, toute proportion gardée, pour couvrir les coûts supplémentaires du handicap. Les auteurs de la présente proposition de loi souhaitent donc prendre mieux en compte le risque de pauvreté des personnes souffrant d'une déficience modérée, par une augmentation du montant de base des catégories 2 et 3 de l'allocation d'intégration. Il est dès lors proposé d'augmenter de 75 euros par mois (900 euros par an) le montant des allocations pour les catégories 2 et 3 et d'augmenter de 25 euros par mois (300 euros par an) le montant des allocations pour la catégorie 1 afin de ne pas creuser un écart trop élevé avec les catégories suivantes.

2.4. Lutte contre les pièges à l'emploi

Le taux d'emploi des personnes handicapées en Belgique est l'un des plus faibles d'Europe. Selon Eurostat, ils ne seraient que 42 % à travailler alors que la moyenne est de 49 %. Cependant, il faut savoir que, selon les définitions d'Eurostat, le taux d'emploi est mesuré par rapport au nombre de personnes actives

gemeten ten opzichte van het aantal actieve personen (mensen met een beroepsbezigheid) en het aantal werklozen (mensen die geen werk hebben maar meteen beschikbaar zijn op de arbeidsmarkt in het algemeen en die op zoek zijn naar een baan). Niet-actieve personen (mensen met een handicap die in een instelling verblijven of die nooit gewerkt hebben en geen enkele socialezekerheidsuitkering krijgen) zijn dus niet in die statistieken opgenomen. De reële werkgelegenheidsgraad van mensen met een handicap ligt dus beslist een stuk lager dan 42 %.

Vanuit de wetenschap dat arbeidsmarktdeelname essentieel is voor de integratie van mensen met een handicap, achten we het noodzakelijk maatregelen te nemen om het aantal gehandicapten met een baan te verhogen. De maatregelen kunnen van diverse aard zijn en belangen uiteraard alle beleidsniveaus aan. Op federaal niveau pleiten we er bijvoorbeeld al jaren voor om voort inspanningen te doen om het aantal werkende gehandicapten in overheidsdiensten te verhogen en daarbij de drempel van 3 % te bereiken. In het kader van de wetgeving betreffende de uitkeringen voor personen met een handicap, kunnen ook maatregelen worden genomen om doeltreffend de strijd aan te binden tegen de werkloosheidsvallen, die in dit verband een echte belemmering vormen. De bestaande regeling zet mensen met een handicap die een uitkering krijgen, er immers niet toe aan op zoek te gaan naar werk. De meeste uitkeringsgerechtigden worden afgeremd in hun integratie op de arbeidsmarkt vanwege hun gezondheidssituatie en de vaak hogere onrechtstreekse kosten wanneer ze aan het werk gaan.

Thans wordt de inkomensvervangende tegemoetkoming systematisch verminderd wanneer iemand met een handicap een baan aanvaardt. De indieners stellen dus voor het systeem te versterken door een eerste inkomensschijf integraal vrij te stellen en aldus de betrokkenen aan te moedigen een minimale beroepsbezigheid te behouden. Boven die schijf wordt een degressieve vrijstelling voorgesteld. Dit systeem van gedeeltelijke vrijstelling van de beroepsinkomsten voor mensen die opnieuw aan de slag gaan, bestaat al in het stelsel van de arbeidsongeschiktheid als gevolg van een ziekte. Bedoeling is de beide regelingen samenhangender te maken, door de schijven en de vrijgestelde bedragen van de inkomsten uit arbeid onderling af te stemmen.

2.3. *Betere evaluatie van de handicap*

Tijdens de raadplegingen die plaatsvonden onder de vorige, 53e regeerperiode, is gebleken dat de evaluatieschaal die thans wordt gebruikt door de bevoegde dienst – nu is dat de Directie-generaal Personen met een handicap – niet bijzonder betrouwbaar en

(celles ayant une occupation) et au nombre de chômeurs (c'est à dire ceux qui n'ont pas d'emploi mais sont immédiatement disponibles sur le marché du travail en général et recherchent un emploi). Les personnes non actives (personnes handicapées séjournant dans une institution ou qui n'ont jamais travaillé et ne bénéficient d'aucune prestation de sécurité sociale) ne sont donc pas reprises dans ces statistiques. Le taux d'emploi effectif des personnes handicapées est donc certainement bien inférieur à 42 %.

Sachant que l'intégration des personnes handicapées passe évidemment par le marché de l'emploi, nous estimons nécessaire de prendre des mesures pour augmenter leur taux d'emploi. Les mesures peuvent être de divers ordres et concernent bien entendu tous les niveaux de pouvoir. Au niveau fédéral, nous plaidons, par exemple, depuis des années pour que les efforts soient poursuivis afin d'accroître les emplois au sein de la fonction publique et atteindre un seuil de 3 % de personnes handicapées travaillant au sein des administrations. Dans le cadre de la législation relative aux allocations pour personnes handicapées, des mesures peuvent également être prises afin de lutter efficacement contre les pièges à l'emploi qui constituent un réel obstacle dans ce cadre. Le système actuel n'encourage en effet pas les personnes handicapées bénéficiaires d'une allocation à entreprendre une recherche d'emploi. La plupart des bénéficiaires sont freinés dans leur intégration sur le marché du travail du fait même de leur situation de santé et des frais indirects, bien souvent supérieurs, lorsqu'elles se mettent à travailler.

Actuellement, l'allocation de remplacement de revenus est systématiquement réduite lorsque la personne handicapée accepte un emploi. Les auteurs proposent donc de renforcer le système en immunisant intégralement une première tranche de revenus afin d'inciter les personnes à maintenir une activité professionnelle minimale. Au-dessus de cette tranche, il est proposé une immunisation dégressive. Ce système d'immunisation partielle des revenus professionnels dans le cadre d'une remise à l'emploi existe déjà dans le régime des incapacités de travail consécutives à une maladie. Il s'agira d'une mise en cohérence entre les deux régimes, en alignant les tranches et les montants de l'immunisation des revenus du travail.

2.5. *Meilleure évaluation du handicap*

Lors des consultations menées sous la précédente législature 53, il est apparu que l'échelle d'évaluation actuellement utilisée par le service compétent en matière de personnes handicapées (actuellement, la Direction Générale "Personnes handicapées") n'était

geschikt was. Bovendien doen de kennisevolutie en de nieuwe paradigma's over de situatie van mensen met een handicap (te weten de *International Classification of Functioning, Disability and Health* van de Wereldgezondheidsorganisatie, die in het kader van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap als evaluatie-instrument is erkend) ook de roep ontstaan naar een nieuw evaluatie-instrument.

Daarom werd voorgesteld om voor het zelfredzaamheidsverlies een nieuw meetinstrument te creëren dat garant staat voor een goede reproduceerbaarheid van de door de experts genomen beslissingen en voor een goede interne samenhang. Tevens werd een studie aangevat. De conclusies daarvan, die in de loop van 2017 worden verwacht, zouden het mogelijk moeten maken op dat evaluatievraagstuk een antwoord te bieden.

2.6. Administratieve vereenvoudiging

Niet zelden staat iemand met een handicap maatschappelijk zwak en is hij slecht geïnformeerd, zodat zijn tegemoetkomingsaanvraag een heuse lijdensweg kan worden.

De verschillende administratieve stappen voor wie zijn rechten op een tegemoetkoming wil doen gelden, blijken derhalve lange en complexe etappes die gepaard gaan met de nodige onzekerheid en met veel stress. Heel duidelijk is dat een modernisering van de regeling niet kan zonder een administratieve vereenvoudiging die de gehandicapte niet langer met een hele reeks formaliteiten opzadelt, maar hem stabiliteit en zekerheid omtrent zijn rechten waarborgt.

In het kader van de voorgestelde nieuwe regeling zal de gehandicapte bijvoorbeeld maar één enkele aanvraag moeten indienen. Alle verdere elementen zullen in handen zijn van de Directie-generaal Personen met een handicap, die de desbetreffende gegevens zo veel mogelijk in het voordeel van de betrokkene moet beheren. Blijkt aldus dat de te betalen tegemoetkoming groter is, dan wordt het recht erop met volle terugwerking herzien. Zo het recht neerwaarts moet worden bijgesteld en op voorwaarde dat de betrokkene geen elementen heeft geveinsd of niet heeft nagelaten elementen aan te geven, gaat de vermindering altijd in op de eerste dag van de maand die volgt op de beslissing, wat betekent dat van enige terugvordering van schulden uit het verleden geen sprake is.

Tevens wordt bepaald dat, in tegenstelling tot de huidige regeling, die is gebaseerd op het belastbaar inkomen van het tweede aan de aanvraag voorafgaande

que peu valide et inadéquate. De plus, l'évolution des connaissances et les paradigmes nouveaux concernant les situations de handicap, à savoir la Classification Internationale du Fonctionnement, du Handicap et de la Santé de l'OMS, qui est reconnue comme instrument d'évaluation dans le cadre de la Convention des Nations Unies relative aux droits des personnes handicapées précitée, soulèvent également la question d'un nouvel instrument d'évaluation.

Il a dès lors été proposé de créer ce nouvel instrument de mesure de la perte d'autonomie garantissant une bonne reproductibilité des décisions prises par les experts et une bonne cohérence interne, et une étude a été entamée. Ses conclusions, attendues pour 2017, devraient permettre de répondre à cette question de l'évaluation.

2.6. Simplification administrative

La personne handicapée est bien souvent une personne fragilisée, en manque d'information, pour laquelle la demande d'allocations peut constituer un véritable parcours du combattant.

Les différentes démarches administratives pour faire valoir ses droits à une allocation apparaissent dès lors comme autant d'étapes longues et compliquées, avec leur cortège d'incertitudes et un stress important. Il apparaît clairement que la modernisation du régime doit passer par une simplification administrative qui déchargera la personne handicapée de toute une série de démarches et lui garantira la stabilité et la sécurité de son droit.

Dans le cadre du nouveau régime proposé, une seule et unique demande devra, par exemple, être introduite par la personne handicapée. Tous les éléments ultérieurs seront gérés par la Direction Générale "Personnes handicapées" de la manière la plus favorable pour la personne handicapée. Ainsi, si l'allocation à payer est plus importante, le droit est revu avec un effet rétroactif plein. Si le droit doit être diminué et à condition que la personne handicapée n'ait pas dissimulé des éléments ou omis de déclarer des éléments, la réduction intervient toujours le 1er jour du mois qui suit la décision, ce qui signifie qu'il n'y a aucune récupération de dette pour le passé.

Il est également prévu, contrairement au régime actuel qui se base sur les revenus imposables de la deuxième année qui précède la demande, de se référer

jaar, wordt gekeken naar het inkomen van de maand die voorafgaat aan de aanvraag, ongeacht of die al dan niet belastbaar is.

Terwijl de vigerende regeling slechts een beslissing toestaat wanneer alle benodigde informatie is verzameld en geverifieerd, wordt voorgesteld dat het recht zou kunnen worden berekend en uitbetaald op grond van een verklaring van de gehandicapte (wanneer die informatie niet elektronisch kan worden verzameld); de door de aanvrager verstrekte gegevens kunnen dan binnen twee jaar worden nagetrokken, en de beslissing kan eventueel worden gecorrigeerd indien de meegedeelde gegevens onjuist waren.

Ten slotte wordt met name voorgesteld dat, wanneer de handicap van de betrokkene werd erkend onder gelding van de regeling inzake verhoogde kinderbijslag en de betrokkene de leeftijd van 21 jaar nadert, de Directiegeneraal Personen met een handicap automatisch diens recht op de inkomensvervangende tegemoetkoming en op de integratietegemoetkoming onderzoekt.

3. Conclusie

Via deze tekst stellen de indieners een alomvattende hervorming voor van het stelsel van de tegemoetkomingen aan personen met een handicap, teneinde dat stelsel eerlijker, doeltreffender en eenvoudiger te maken.

In het raam van de hier voorgestelde aanvullende bijstandregeling wordt echter niet ingegaan op de individualisering van de sociale-zekerheidsrechten, een aspect waar de indieners van deze tekst echt voor gewonnen zijn. Dat vraagstuk moet grondiger worden onderzocht, teneinde onbillijke situaties te voorkomen en sociale rechtvaardigheid te bewerkstelligen.

TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Artikel 1 behoeft geen commentaar.

Art. 2

Artikel 2 behoeft geen commentaar.

Art. 3

Artikel 3 handhaaft het beginsel van twee tegemoetkomingen aan personen met een handicap; ze worden door de Staat gefinancierd in het kader van een residuaire en niet-contributieve regeling.

aux revenus du mois qui précède la demande, qu'ils soient imposables ou non.

Alors que le régime actuel ne permet une décision que lorsque l'ensemble des informations nécessaires ont été récoltées et vérifiées, il est proposé que le droit puisse être calculé et mis en paiement sur base d'une déclaration de la personne handicapée (lorsque les informations ne peuvent être collectées de manière électronique); les éléments communiqués par le demandeur peuvent alors être vérifiés dans les deux ans, et la décision éventuellement rectifiée si les éléments communiqués étaient incorrects.

Il est enfin notamment proposé que, lorsque le handicap de la personne handicapée a été reconnu dans le régime des allocations familiales majorées, la Direction Générale "Personnes handicapées" examine automatiquement le droit à l'allocation de remplacement de revenus et à l'allocation d'intégration à l'approche des 21 ans de la personne handicapée.

3. Conclusion

À travers ce texte, les auteurs proposent ainsi la mise en place d'une réforme globale du système des allocations pour personnes handicapées en vue d'aboutir à un système plus juste, plus efficace et plus simple.

L'individualisation des droits, que les auteurs défendent avec force, dans le cadre de la sécurité sociale, n'est pas mise en œuvre dans le cadre de ce régime résiduaire d'assistance. La réflexion doit être poursuivie dans ce cadre pour éviter des situations injustes et garantir une justice sociale.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Article 1er

L'article 1er n'appelle aucun commentaire.

Art. 2

L'article 2 n'appelle aucun commentaire.

Art. 3

L'article 3 maintient le principe de deux allocations pour personnes handicapées financées par l'État fédéral dans le cadre d'un régime résiduaire et non-contributif.

De integratietegemoetkoming is bedoeld om de met de handicap verband houdende extrakosten te compenseren.

De inkomensvervangende tegemoetkoming beoogt een minimuminkomen te garanderen aan wie geen inkomsten uit zijn arbeid kan verwerven en die niet over voldoende vervangingsinkomsten beschikt.

Art. 4

Paragraaf 1 bepaalt dat de tegemoetkomingen worden toegekend aan wie een zelfredzaamheidsverlies lijdt.

Paragraaf 2 specificeert de voorwaarden waaraan de aanvrager moet voldoen om voor de tegemoetkomingen in aanmerking te komen; het zelfredzaamheidsverlies moet voldoende groot zijn.

Artikel 1, tweede lid, van het voormelde Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap bepaalt immers het volgende: "Personen met een handicap omvat personen met langdurige fysieke, mentale, verstandelijke of zintuiglijke beperkingen die hen in wisselwerking met diverse drempels kunnen beletten volledig, daadwerkelijk en op voet van gelijkheid met anderen te participeren in de samenleving."

Voortaan moet aan de integratie en participatie van mensen met een handicap aan het maatschappelijk leven het grootste belang worden toegedacht. Wegens omgevingsfactoren kan de gehandicapte niet aan het maatschappelijk leven deelnemen en lijdt hij dus een zelfredzaamheidsverlies.

Dit nieuwe paradigma verandert de aanpak ten opzichte van de vigerende regeling inzake tegemoetkomingen aan personen met een handicap: de integratietegemoetkoming neemt de centrale plaats in en de inkomensvervangende tegemoetkoming ondersteunt de gehandicapten die niet over voldoende andere inkomsten beschikken.

Art. 5

Artikel 5 omschrijft de leeftijdsvoorwaarden waaronder men in aanmerking zou komen voor de regeling inzake tegemoetkomingen aan personen met een handicap.

L'allocation d'intégration vise à compenser les coûts supplémentaires liés au handicap.

L'allocation de remplacement de revenus vise à garantir un revenu minimal à la personne qui ne peut acquérir des revenus par son travail et qui ne dispose pas de revenus de remplacement suffisants.

Art. 4

Le § 1er détermine que les allocations sont accordées à la personne qui souffre d'une perte d'autonomie.

Le § 2 précise les conditions auxquelles le demandeur doit satisfaire pour prétendre aux allocations, son degré d'autonomie devant être suffisamment réduit.

L'article 1er, paragraphe 2, de la Convention des Nations-Unies relative aux droits des personnes handicapées précitée précise, en effet, que "Par personnes handicapées on entend des personnes qui présentent des incapacités physiques, mentales, intellectuelles ou sensorielles durables dont l'interaction avec diverses barrières peut faire obstacle à leur pleine et effective participation à la société sur la base de l'égalité avec les autres."

Dorénavant, l'intégration et la participation des personnes handicapées à la vie de la société prennent toute leur importance. En raison de son environnement, la personne handicapée ne peut participer à la vie en société et présente donc une perte d'autonomie.

Ce nouveau paradigme modifie l'approche par rapport au régime actuel des allocations aux personnes handicapées: l'allocation d'intégration en prend la place centrale, et l'allocation de remplacement de revenus vient en soutien à la personne handicapée qui ne dispose pas d'autres revenus suffisants.

Art. 5

L'article 5 définit les conditions d'âge pour accéder au régime des allocations aux personnes handicapées.

Art. 6

Artikel 6 beoogt de Koning te machtigen de verblijfsvoorwaarden te bepalen.

Art. 7

Artikel 7 bevat een opsomming van de in uitzicht gestelde categorieën van integratietegemoetkoming, met de bijbehorende bedragen. De integratietegemoetkoming bestaat uit een forfaitair bedrag dat varieert naar gelang van de mate van zelfredzaamheidsverlies van de betrokkene. De rangschikking gebeurt in vijf categorieën die overeenstemmen met een bedrag dat toeneemt naarmate het zelfredzaamheidsverlies groter is.

Art. 8

Artikel 8 verduidelijkt de degressiviteit van het bedrag van de integratietegemoetkoming, afhankelijk van de beroepsinkomsten van de gehandicapte en van degene met wie hij of zij een huishouden vormt.

Art. 9

Artikel 9 somt de categorieën op die de verschillende niveaus van inkomensvervangende tegemoetkoming bepalen en legt de bedragen ervan vast.

De rechthebbenden van de inkomensvervangende tegemoetkoming worden onderverdeeld in drie categorieën, afhankelijk van hun gezinssituatie, meer bepaald de categorieën A, B en C.

Art. 10

Artikel 10 verduidelijkt, in het kader van de toekenning van de inkomensvervangende tegemoetkoming, hoe de inkomsten uit arbeid van de gehandicapte worden vrijgesteld om een einde te maken aan de zogenaamde "prijs van de arbeid".

Art. 11

Artikel 11 bevestigt het residuaire karakter van het stelsel door de gehandicapte en het gezinslid te dwingen effectief gebruik te maken van de rechten van de gehandicapte op de andere prestaties waarop hij aanspraak kan maken. Het voorziet ook in de voorwaarden waaronder voorschotten aan de aanvrager kunnen worden toegekend.

Art. 6

L'article 6 délègue au Roi la compétence de définir les conditions de résidence.

Art. 7

L'article 7 énumère les catégories d'allocation d'intégration et en fixe les montants. L'allocation d'intégration est constituée d'un montant forfaitaire qui varie en fonction du degré de perte d'autonomie de la personne handicapée. La classification s'opère en 5 catégories qui correspondent à un montant qui s'accroît selon l'importance de la perte d'autonomie.

Art. 8

L'article 8 précise la dégressivité du montant de l'allocation d'intégration en fonction des revenus de la personne handicapée et de la personne avec laquelle elle forme un ménage.

Art. 9

L'article 9 énumère les catégories déterminant les différents niveaux d'allocation de remplacement de revenus et en fixe les montants.

Les bénéficiaires de l'allocation de remplacement de revenus sont répartis en trois catégories, en fonction de leur situation familiale, à savoir les catégories A, B et C.

Art. 10

L'article 10 précise, dans le cadre de l'octroi de l'allocation de remplacement de revenus, la manière dont les revenus issus du travail presté par la personne handicapée sont immunisés dans une volonté de mettre fin à ce qu'on appelle "le prix du travail".

Art. 11

L'article 11 confirme le caractère résiduaire du régime en imposant à la personne handicapée et au membre du ménage de devoir faire valoir les droits de la personne handicapée aux autres prestations auxquels celle-ci peut prétendre. Il détermine également les conditions permettant l'octroi d'avances au demandeur.

Art. 12

Artikel 12 definieert de aanvraagprocedure en bevestigt eens te meer het principe van het nieuwe paradigma dat in het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap naar voren wordt geschoven.

De integratietegemoetkoming, die de bijkomende kosten van de handicap compenseert en de integratie van de gehandicapte moet faciliteren, wordt toegekend aan elke burger met een minimaal zelfredzaamheidsverlies, als vastgesteld in artikel 4.

Het bedrag van de integratietegemoetkoming wordt bepaald aan de hand van de inkomsten van de gehandicapte en van degene met wie hij of zij een huishouden vormt.

De inkomensvervangende tegemoetkoming garandeert een minimuminkomen indien de betrokkene geen inkomsten uit arbeid kan verwerven en niet voldoende vervangingsinkomsten heeft. Het bedrag ervan wordt derhalve bepaald afhankelijk van de inkomsten van het gezin van de gehandicapte.

Art. 13

Artikel 13 verduidelijkt hoe de aanvragen worden verwerkt.

Art. 14

Artikel 14 bepaalt binnen welke termijn de aanvragen en herzieningen worden onderzocht.

Art. 15

Artikel 15 voert de verplichting in om de beslissingen die het recht op tegemoetkomingen vastleggen, alsook de vermeldingen betreffende de beroepsmogelijkheden en -formaliteiten voor de arbeidsgerechten, te motiveren.

Art. 16

Artikel 16 lijst de gevallen op waarin een herziening mogelijk is op aanvraag van de gehandicapte of op initiatief van de Directie-generaal Personen met een handicap, en vermeldt de startdatum van de herzieningen.

Art. 12

L'article 12 définit la procédure de demande et réaffirme le principe du nouveau paradigme énoncé par la Convention des Nations-Unies relative aux droits des personnes handicapées précitée.

Compensant les coûts supplémentaires du handicap et destinée à faciliter l'intégration de la personne handicapée, l'allocation d'intégration est accordée à tout citoyen qui est atteint d'une perte d'autonomie minimale fixée à l'article 4.

Le montant de l'allocation d'intégration est déterminé en fonction des revenus de la personne handicapée et de la personne avec laquelle elle forme un ménage.

L'allocation de remplacement de revenus garantit un revenu minimal à la personne qui ne peut acquérir de revenus par son travail et qui ne dispose pas de revenus de remplacement suffisants. De ce fait, son montant sera fixé en fonction des revenus dont dispose le ménage de la personne handicapée.

Art. 13

L'article 13 précise la manière dont les demandes sont traitées.

Art. 14

L'article 14 fixe les délais dans lesquels les demandes et révisions sont examinées.

Art. 15

L'article 15 impose la motivation des décisions fixant le droit aux allocations ainsi que les mentions décrivant les possibilités et modalités de recours devant les juridictions du travail.

Art. 16

L'article 16 mentionne dans quels cas une révision peut être demandée par la personne handicapée ou effectuée à l'initiative de la Direction Générale "Personnes handicapées" ainsi que la date de prise de cours des révisions.

Art. 17

Artikel 17 machtigt de Koning om de nadere betalingsvoorwaarden in verband met de tegemoetkomingen vast te stellen.

Art. 18

Artikel 18 bepaalt hoe de intresten worden berekend.

Art. 19

Artikel 19 bepaalt de procedure inzake de terugvordering van onterecht uitbetaalde bedragen.

De verjaringstermijn bedraagt drie jaar en wordt op vijf jaar gebracht in geval van fraude of bedrog dan wel wanneer de persoon met een handicap heeft nagelaten elementen mee te delen waarvan hij/zij de Directie-generaal Personen met een handicap had moeten informeren.

Art. 20

Artikel 20 bepaalt de gevallen waarin de minister die bevoegd is voor de tegemoetkomingen aan personen met een handicap, kan afzien van de terugvordering van de onterecht uitbetaalde tegemoetkomingen.

Art. 21

Artikel 21 heeft betrekking op de oprichting van een Commissie voor sociaal hulpbetoon aan de personen met een handicap, die ermee wordt belast adviezen te verstrekken aan de voormelde minister.

Art. 22

Artikel 22 beoogt de voorwaarden te bepalen waarin de betaling van de tegemoetkomingen kan worden opgeschort.

Art. 23

Artikel 23 strekt ertoe de sancties te bepalen die bij valse verklaringen of attestaten van toepassing zijn.

Art. 17

L'article 17 délègue au Roi la compétence de fixer les modalités de paiement des allocations.

Art. 18

L'article 18 fixe la manière dont sont calculés les intérêts.

Art. 19

L'article 19 définit la procédure en matière de récupération d'indus.

Le délai de prescription est de trois ans et est porté à 5 ans en cas de fraude, de dol ou lorsque la personne handicapée a omis de déclarer des éléments dont elle devait informer la Direction Générale "Personnes handicapées".

Art. 20

L'article 20 détermine les cas dans lesquels le ministre compétent pour les allocations aux personnes handicapées peut renoncer à récupérer les allocations payées indument.

Art. 21

L'article 21 porte création d'une Commission d'aide sociale aux personnes handicapées, chargée de donner des avis au ministre précité.

Art. 22

L'article 22 prévoit les conditions dans lesquelles le paiement des allocations peut être suspendu.

Art. 23

L'article 23 stipule les sanctions applicables en cas de fausses déclarations ou attestations.

Art. 24

Artikel 24 voorziet in de verplichting het advies van de Nationale Hoge Raad voor personen met een handicap in te winnen voor de uitwerking van de besluiten die voor de tenuitvoerlegging van de wet vereist zijn.

Art. 25

Artikel 25 beoogt de koppeling te waarborgen van de bij de wet vastgestelde bedragen aan het spilindexcijfer van de consumptieprijzen door te verwijzen naar de wet van 2 augustus 1971 houdende inrichting van een stelsel waarbij de wedden, lonen, pensioenen, toelagen en tegemoetkomingen ten laste van de openbare schatkist, sommige sociale uitkeringen, de bezoldigingsgrenzen waarmee rekening dient gehouden bij de berekening van sommige bijdragen van de sociale zekerheid der arbeiders, alsmede de verplichtingen op sociaal gebied opgelegd aan de zelfstandigen, aan het indexcijfer van de consumptieprijzen worden gekoppeld.

Art. 26

Artikel 26 strekt tot de opheffing van de wet van 27 februari 1987, met welbepaalde uitzonderingen. Deze regeling omvat opheffings- en overgangsbepalingen, zodat de personen met een handicap die al krachtens het oude stelsel (wet van 27 juni 1969 betreffende het toekennen van tegemoetkomingen aan de mindervaliden) recht hebben op tegemoetkomingen, niet worden benadeeld door de wetswijziging.

Art. 27

Artikel 27 beoogt de opstelling van een evaluatieverslag met betrekking tot de wet.

Art. 28

Artikel 28 heeft tot doel de Koning ertoe te machtigen de datum van inwerkingtreding van de wet te bepalen.

Art. 24

L'article 24 prévoit l'obligation de prendre l'avis du Conseil supérieur national des personnes handicapées pour l'élaboration des arrêtés nécessaires à la mise en œuvre de la loi.

Art. 25

L'article 25 assure la liaison des montants prévus par la loi à l'indice-pivot des prix à la consommation en se référant à la loi du 2 août 1971 organisant un régime de liaison à l'indice des prix à la consommation des traitements, salaires, pensions, allocations et subventions à charge du Trésor public, de certaines prestations sociales, des limites de rémunération à prendre en considération pour le calcul de certaines cotisations de sécurité sociale des travailleurs, ainsi que des obligations imposées en matière sociale aux travailleurs indépendants.

Art. 26

L'article 26 abroge la loi du 27 février 1987 moyennant certaines exceptions. Ce régime contient des dispositions abrogatoires et transitoires, afin que les personnes handicapées bénéficiant déjà d'allocations en vertu de l'ancien régime (loi du 27 juin 1969 relative à l'octroi d'allocations aux personnes handicapées) ne soient pas préjudiciées par le changement de loi.

Art. 27

L'article 27 instaure l'établissement d'un rapport d'évaluation relatif à la loi.

Art. 28

L'article 28 délègue au Roi la compétence pour fixer la date d'entrée en vigueur de la loi.

Jean-Marc DELIZÉE (PS)
Laurette ONKELINX (PS)
Fabienne WINCKEL (PS)
Julie FERNANDEZ FERNANDEZ (PS)

WETSVOORSTEL

HOOFDSTUK 1

Algemene bepalingen

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2

De tegemoetkomingen voor de personen met een handicap, hierna “de tegemoetkomingen”, zijn contante uitkeringen die ertoe strekken de gevolgen van een handicap op te vangen en de personen met een handicap te voorzien van een basisinkomen.

Art. 3

Er bestaat twee soorten tegemoetkomingen:

- 1) de integratietegemoetkoming, die wordt toegekend aan de persoon die als gevolg van zijn handicap met een verminderde zelfredzaamheid wordt geconfronteerd;
- 2) de inkomensvervangende tegemoetkoming, die wordt toegekend aan de persoon met een handicap die als gevolg van zijn handicap geen inkomsten uit zijn arbeid kan verwerven en niet over voldoende vervangingsinkomsten beschikt.

HOOFDSTUK 2

Toekenningsvoorwaarden

Art. 4

§ 1. De tegemoetkomingen worden toegekend aan de persoon met zware langdurige fysieke, mentale, verstandelijke of zintuiglijke beperkingen die hem of haar in wisselwerking met diverse drempels kunnen beletten volledig, daadwerkelijk en op voet van gelijkheid met anderen te participeren in de samenleving. De zware langdurige beperkingen worden vastgesteld door een arts of door een multidisciplinair team van de Directie-generaal Personen met een handicap dan wel door een daartoe door de Koning aangewezen arts of team.

§ 2. Om de zware en duurzame langdurige beperkingen te bepalen, hanteert de Directie-generaal Personen

PROPOSITION DE LOICHAPITRE 1ER**Dispositions générales**Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2

Les allocations aux personnes handicapées, ci-après dénommées “les allocations”, sont des prestations en espèces destinées à compenser les conséquences d'un handicap et à octroyer un revenu de base aux personnes handicapées.

Art. 3

Il existe deux types d'allocations:

- 1) l'allocation d'intégration, octroyée à la personne qui, en raison de son handicap, est confrontée à une réduction d'autonomie;
- 2) l'allocation de remplacement de revenus, octroyée à la personne handicapée qui ne peut, en raison de son handicap, acquérir de revenus par son travail et qui ne dispose pas d'un revenu minimum suffisant.

CHAPITRE 2

Conditions d'octroi

Art. 4

§ 1er. Les allocations sont octroyées à la personne qui présente des incapacités physiques, mentales, intellectuelles ou sensorielles substantielles et durables dont l'interaction avec diverses barrières peut faire obstacle à sa pleine et effective participation à la société sur la base de l'égalité avec les autres. Les incapacités substantielles et durables sont établies par un médecin ou par une équipe multidisciplinaire de la Direction générale Personnes handicapées ou désignés par le Roi.

§ 2. Pour déterminer les incapacités substantielles et durables, la Direction générale Personnes handicapées

met een handicap een handleiding en een medisch-sociale schaal waarmee die beperkingen kunnen worden omgezet in punten en ingedeeld in categorieën.

De Koning is gelast de handleiding en de medisch-sociale schaal, alsook de nadere toepassingsregels ervan te bepalen.

§ 3. Naargelang van het aantal punten die de persoon met een handicap aan zelfredzaamheid verliest, wordt hij of zij ingedeeld in één van de volgende categorieën van integratietegemoetkoming:

— categorie 1: personen van wie de graad van verminderde zelfredzaamheid is vastgesteld op 7 of 8 punten;

— categorie 2: personen van wie de graad van verminderde zelfredzaamheid is vastgesteld op 9 tot 11 punten;

— categorie 3: personen van wie de graad van verminderde zelfredzaamheid is vastgesteld op 12 tot 14 punten;

— categorie 4: personen van wie de graad van verminderde zelfredzaamheid is vastgesteld op 15 of 16 punten;

— categorie 5: personen van wie de graad van verminderde zelfredzaamheid is vastgesteld op 17 of 18 punten.

Personen met een handicap of uitkeringstrekkers die minder dan 7 punten in totaal behalen, kunnen geen aanspraak maken op een integratietegemoetkoming.

§ 5. De zware en duurzame beperkingen worden vastgesteld voor een termijn van minstens één jaar. Het recht op tegemoetkoming kan evenwel altijd worden herzien indien een wijziging van de beperkingen optreedt.

Art. 5

§ 1. De tegemoetkomingen worden toegekend aan personen die op het ogenblik van de aanvraag minimum 21 jaar en maximum 65 jaar oud zijn.

§ 2. De Koning bepaalt in welke gevallen een persoon jonger dan 21 jaar wordt gelijkgesteld met een persoon van minimum 21 jaar.

§ 3. Het recht op tegemoetkoming loopt door na de leeftijd van 65 jaar, op voorwaarde dat dat recht niet wordt onderbroken.

utilise un guide et une échelle médicosociale permettant de traduire ces incapacités en points et en catégories.

Le Roi est chargé de définir le guide, l'échelle médicosociale, et leurs modalités d'application.

§ 3. Selon le nombre de points de perte d'autonomie, la personne handicapée appartient à l'une des catégories suivantes de l'allocation d'intégration:

— à la catégorie 1: la personne dont le degré de perte d'autonomie est fixé à 7 ou 8 points;

— à la catégorie 2: la personne dont le degré de perte d'autonomie est fixé de 9 à 11 points;

— à la catégorie 3: la personne dont le degré de perte d'autonomie est fixé de 12 à 14 points;

— à la catégorie 4: la personne dont le degré de perte d'autonomie est fixé à 15 ou 16 points;

— à la catégorie 5: la personne dont le degré de perte d'autonomie est fixé à 17 ou 18 points.

La personne handicapée ou l'allocataire qui ne totalise pas 7 points ne peut prétendre à l'allocation d'intégration.

§ 5. Les incapacités substantielles et durables sont établies pour une durée au moins égale à un an. Le droit aux allocations reste cependant toujours révisable en cas de modification des incapacités.

Art. 5

§ 1er. Les allocations sont accordées à la personne âgée d'au moins 21 ans et de moins de 65 ans au moment de la demande.

§ 2. Le Roi détermine les cas où une personne de moins de 21 ans est assimilée à une personne d'au moins 21 ans.

§ 3. Le droit aux allocations continue à exister après l'âge de 65 ans, pour autant que rien n'interrompe ce droit.

Art. 6

§ 1. De tegemoetkomingen worden toegekend aan personen die hun regelmatige hoofdverblijfplaats in België hebben.

§ 2. De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, wat moet worden verstaan onder "regelmatige hoofdverblijfplaats".

HOOFDSTUK 3

Berekening van de tegemoetkomingen

Art. 7

Het jaarlijkse basisbedrag van de integratietegemoetkoming wordt bepaald op basis van de categorie waartoe de persoon met een handicap behoort:

- categorie 1: 1 471,74 euro;
- categorie 2: 4 892,84 euro;
- categorie 3: 7 280,06 euro;
- categorie 4: 9 294,95 euro;
- categorie 5: 10 544,53 euro.

Art. 8

§ 1. Het in artikel 7 bedoelde jaarlijkse basisbedrag van de integratietegemoetkoming wordt geleidelijk verminderd naargelang van de omvang van het inkomen van de persoon met een handicap en van de persoon met wie hij of zij een gezin vormt.

De integratietegemoetkoming bedraagt:

1. 100 % van het in artikel 7 bedoelde basisbedrag voor de persoon met een handicap van wie het inkomen, gecumuleerd met dat van de persoon met wie hij of zij een gezin vormt, niet hoger is dan 32 533,66 euro;
2. 80 % van het in artikel 7 bedoelde basisbedrag voor de persoon met een handicap van wie het inkomen, gecumuleerd met dat van de persoon met wie hij of zij een gezin vormt, tussen 32 533,66 euro en 35 000 euro bedraagt;
3. 60 % van het in artikel 7 bedoelde basisbedrag voor de persoon met een handicap van wie het inkomen,

Art. 6

§ 1er Les allocations sont accordées à la personne ayant sa résidence principale et régulière en Belgique.

§ 2. Le Roi détermine, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, ce qu'il faut entendre par "résidence principale et régulière".

CHAPITRE 3

Calcul des allocations

Art. 7

Le montant de base annuel de l'allocation d'intégration est fixé selon la catégorie à laquelle appartient la personne handicapée:

- catégorie 1: 1 471,74 euros;
- catégorie 2: 4 892,84 euros;
- catégorie 3: 7 280,06 euros;
- catégorie 4: 9 294,95 euros;
- catégorie 5: 10 544,53 euros

Art. 8

§ 1er. Le montant de base de l'allocation d'intégration visé à l'article 7 est réduit progressivement en fonction de l'importance des revenus de la personne handicapée et de la personne avec laquelle elle forme un ménage.

L'allocation d'intégration s'élève à:

1. 100 % du montant de base visé à l'article 7 pour la personne handicapée dont les revenus cumulés à ceux de la personne avec laquelle elle forme un ménage ne dépassent pas 32 533,66 euros;
2. 80 % du montant de base visé à l'article 7 pour la personne handicapée dont les revenus cumulés à ceux de la personne avec laquelle elle forme un ménage se situent entre 32 533,67 euros et 35 000 euros;
3. 60 % du montant de base visé à l'article 7 pour la personne handicapée dont les revenus cumulés à ceux

gecumuleerd met dat van de persoon met wie hij of zij een gezin vormt, tussen 35 000,01 euro en 40 000 euro bedraagt;

4. 40 % van het in artikel 7 bedoelde basisbedrag voor de persoon met een handicap van wie het inkomen, gecumuleerd met dat van de persoon met wie hij of zij een gezin vormt, tussen 40 000,01 euro en 45 000 euro bedraagt;

5. 20 % van het in artikel 7 bedoelde basisbedrag voor de persoon met een handicap van wie het inkomen, gecumuleerd met dat van de persoon met wie hij of zij een gezin vormt, tussen 45 000,01 euro en 50 000 euro bedraagt;

6. 10 % van het in artikel 7 bedoelde basisbedrag voor de persoon met een handicap van wie het inkomen, gecumuleerd met dat van de persoon met wie hij of zij een gezin vormt, hoger is dan 50 000 euro.

§ 2. De in § 1 en in artikel 10 bedoelde inkomsten zijn:

1. de wedden en lonen;
2. de door de werkgever of een openbare instantie betaalde bijlagen en vergoedingen wanneer de werknemer zijn beroepsactiviteit stopzet of vermindert;
3. de inkomsten van een industriële, ambachtelijke, handels- of landbouwactiviteit of van een vrij beroep;
4. de bezoldiging van de zaakvoerders en de vennoten van bedrijven;
5. de socialezekerheidsuitkeringen;
6. de rustpensioenen, de overlevingspensioenen en de overgangsuitkeringen die aan de langstlevende echtgenoot worden uitbetaald;
7. de inkomensgarantie voor ouderen;
8. de daadwerkelijk ontvangen onderhoudsgelden;
9. de gezinsbijslag die wordt betaald voor personen met een handicap, overeenkomstig artikel 27 van deze wet en artikel 47*bis* van de algemene kinderbijslagwet;
10. de belastbare roerende inkomsten;
11. het kadastraal inkomen van de gebouwde en ongebouwde onroerende goederen, met uitzondering van het kadastraal inkomen van het onroerend goed dat de

de la personne avec laquelle elle forme un ménage se situent entre 35 000,01 euros et 40 000 euros.

4. 40 % du montant de base visé à l'article 7 pour la personne handicapée dont les revenus cumulés à ceux de la personne avec laquelle elle forme un ménage se situent entre 40 000,01 euros et 45 000 euros.

5. 20 % du montant de base visé à l'article 7 pour la personne handicapée dont les revenus cumulés à ceux de la personne avec laquelle elle forme un ménage se situent entre 45 000,01 euros et 50 000 euros.

6. 10 % du montant de base visé à l'article 7 pour la personne handicapée dont les revenus cumulés à ceux de la personne avec laquelle elle forme un ménage dépassent 50 000 euros.

§ 2. Les revenus visés aux articles 8 et 10 de la loi sont:

1. les traitements et salaires;
2. les compléments et indemnités payés par l'employeur ou un organisme public lorsque le travailleur cesse ou réduit son activité professionnelle;
3. les revenus d'activité industrielle, commerciale, artisanale, libérale ou agricole;
4. la rémunération des gérants et associés de sociétés;
5. les indemnités de sécurité sociale;
6. les pensions de retraite, les pensions de survie et les allocations de transition payées au conjoint survivant;
7. la garantie de revenus aux personnes âgées;
8. les pensions alimentaires réellement perçues;
9. les prestations familiales payées en faveur de la personne handicapée conformément à l'article 27 de la présente loi et l'article 47*bis* de loi générale relative aux allocations familiales;
10. les revenus mobiliers imposables;
11. les revenus cadastraux des immeubles bâtis et non bâtis, à l'exception du revenu cadastral de l'immeuble de résidence principale de la personne

hoofdverblijfplaats is van de persoon met een handicap of van de persoon met wie hij of zij een gezin vormt;

12. in afwijking van de bepaling onder 11., de huur- en huuropgelden die worden geïnd in het kader van de verhuur van onroerende goederen die worden gebruikt voor beroepsdoeleinden;

13. de voordelen in natura wanneer ze niet opgenomen zijn in de onder 1. bedoelde wedden en lonen;

14. de buiten België ontvangen inkomsten die worden gestort door een internationale organisatie;

15. de uitkeringen en vergoedingen, gestort in de vorm van kapitaal of rente, waarop de persoon met een handicap of de persoon met wie hij of zij een gezin vormt aanspraak kan maken krachtens een andere Belgische of buitenlandse wetgeving of krachtens regels die van toepassing zijn op het personeel van een internationale openbare instelling en die hetzelfde oogmerk hebben als het in artikel 2 bedoelde oogmerk.

Komen niet in aanmerking:

1. de gewaarborgde kinderbijslag of gezinsbijslag en het onderhoudsgeld die worden verkregen voor kinderen die geheel of gedeeltelijk ten laste zijn van het gezin;

2. de vergoedingen en loonbijslagen die worden verkregen door de aanvrager of de tegemoetkomingsgerechtigde die een beroepsopleiding, -omscholing of -herscholing volgt ten laste van de overheid, een overheidsdienst of een socialezekerheidsinstelling;

3. het leefloon dat wordt verkregen ingevolge de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie;

4. de vergoedingen die worden toegekend in het kader van de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen;

5. de vergoedingen die worden toegekend overeenkomstig de artikelen 10 en 11 van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers, op voorwaarde dat die vergoedingen voldoen aan de bij deze artikelen bepaalde voorwaarden;

6. de tegemoetkomingen aan personen met een handicap die worden verkregen door de persoon met wie hij of zij een gezin vormt.

§ 3. De in § 2 bedoelde inkomsten zijn de huidige inkomsten, berekend op jaarbasis. Onder huidige inkomsten worden de inkomsten verstaan die, op de dag

handicapée ou de la personne avec laquelle elle forme un ménage;

12. par dérogation au 11°, les loyers perçus dans le cadre de la location de biens immeubles utilisés à titre professionnel;

13. les avantages en nature lorsqu'ils ne sont pas repris dans les traitements et salaires visés au 1°;

14. les revenus perçus hors de Belgique versés par une organisation internationale;

15. les prestations et indemnités, versées sous la forme de capital ou de rente, auxquelles la personne handicapée ou la personne avec laquelle elle forme un ménage peuvent prétendre en vertu d'une autre législation belge ou étrangère ou en vertu de règles applicables au personnel d'une institution internationale publique et qui ont le même but que celui visé à l'article 2.

Ne sont pas pris en compte:

1. les allocations familiales ou prestations familiales garanties et la pension alimentaire perçues en faveur d'enfants lorsque le ménage en a la charge totalement ou partiellement;

2. les allocations et compléments de rémunération perçus par le demandeur ou l'allocataire qui suit une formation, réadaptation ou rééducation professionnelle à charge des pouvoirs publics, d'un service public ou d'un organisme de sécurité sociale;

3. le revenu d'intégration perçu en application de la loi du 26 mai 2002 concernant le droit à l'intégration sociale;

4. les indemnités qui sont accordées dans le cadre des agences locales pour l'emploi;

5. les indemnités qui sont octroyées en application des articles 10 et 11 de la loi du 3 juillet 2005 relative aux droits des volontaires, à condition que ces indemnités satisfassent aux conditions prévues par ces articles;

6. les allocations aux personnes handicapées perçues par la personne avec laquelle la personne handicapée forme un ménage.

§ 3. Les revenus visés au § 2 sont les revenus actuels calculés sur une base annuelle. On entend par revenus actuels les revenus perçus par la personne handicapée

van de aanvraag of de in artikel 16 vermelde dag waarop de situatie wijzigt, worden verkregen door de persoon met een handicap of door de persoon met wie hij of zij een gezin vormt.

§ 4. De Koning bepaalt bij een in de Ministerraad overgelegd besluit wat onder “gezin” dient te worden verstaan.

Art. 9

§ 1. Het jaarlijks basisbedrag van de inkomensvervangende tegemoetkoming wordt bepaald naargelang van de gezinscategorie waartoe de persoon met een handicap behoort.

Er worden drie gezinscategorieën onderscheiden:

1. categorie A: de personen met een handicap die noch tot categorie B, noch tot categorie C behoren;

2. categorie B: de personen met een handicap die:

— ofwel alleen wonen;

— ofwel al minstens drie maanden de klok rond in een zorginstelling verblijven en niet tot categorie C behoren;

3. categorie C: de personen met een handicap die:

— ofwel in gezinsverband wonen;

— ofwel een of meer kinderen ten laste hebben.

Per gezin kan slechts één persoon het bedrag van de inkomensvervangende tegemoetkoming krijgen dat overeenstemt met categorie C. Als in een gezin twee personen met een handicap tot categorie C behoren, krijgt ieder van hen maximum het bedrag van de inkomensvervangende tegemoetkoming dat overeenstemt met categorie A.

De basisbedragen voor elke categorie zijn:

— categorie A: 6 806,55 euro;

— categorie B: 10 209,83 euro;

— categorie C: 13 613,10 euro.

§ 2. De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de basisbedragen voor elke gezinscategorie verhogen.

ou la personne avec laquelle elle forme un ménage au jour de la demande ou au jour du changement de situation visé à l'article 16.

§ 4. Le Roi détermine, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, ce qu'il faut entendre par “ménage”.

Art. 9

§ 1er. Le montant de base annuel de l'allocation de remplacement de revenus est fixé selon la catégorie familiale à laquelle appartient la personne handicapée.

Il existe trois catégories familiales:

1. catégorie A: les personnes handicapées qui n'appartiennent ni à la catégorie B ni à la catégorie C;

2. catégorie B: les personnes handicapées qui:

— soit vivent seules;

— soit séjournent nuit et jour dans une institution de soins depuis trois mois au moins et n'appartiennent pas à la catégorie C;

3. catégorie C: les personnes handicapées qui:

— soit sont établies en ménage;

— soit ont un ou plusieurs enfants à charge.

Il ne peut y avoir, par ménage, qu'une seule personne qui perçoit le montant de l'allocation de remplacement de revenus qui correspond à la catégorie C. Si, dans un ménage, deux personnes handicapées appartiennent à la catégorie C, chacune d'elles percevra au maximum le montant de l'allocation de remplacement de revenus qui correspond à la catégorie A.

Les montants de base attribués à chaque catégorie sont les suivants:

— catégorie A: 6 806,55 euros;

— catégorie B: 10 209,83 euros;

— catégorie C: 13 613,10 euros.

§ 2. Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, majorer les montants de base attribués à chaque catégorie familiale.

Art. 10

Het basisbedrag van de in artikel 9 bedoelde inkomensvervangende tegemoetkoming wordt verminderd met het inkomen van de persoon met een handicap en van de persoon met wie hij of zij een gezin vormt.

Het inkomen uit een daadwerkelijk door de persoon met een handicap gepresteerde arbeid wordt gevrijwaard voor:

- 100 %, voor de schijf van 0 euro tot 4 982,65 euro;
- 80 %, voor de schijf van 4 982,66 euro tot 7 972,24 euro;
- 50 %, voor de schijf van 7 972,25 euro tot 10 961,82 euro;
- 25 %, voor de schijf van meer dan 10 961,83 euro.

Deze bedragen zijn gekoppeld aan de spilindex van de consumptieprijzen.

Art. 11

§ 1. De aanvrager of de tegemoetkomingsgerechtigde, alsook de persoon met wie hij of zij een gezin vormt, moeten hun rechten doen gelden:

1. op de uitkeringen en vergoedingen waarop zij aanspraak kunnen maken krachtens een andere Belgische of buitenlandse wetgeving of krachtens regels die van toepassing zijn op het personeel van een internationale overheidsinstelling en die hetzelfde doel hebben als dat bedoeld in artikel 2;

2. op sociale uitkeringen in verband met ziekte en invaliditeit, werkloosheid, arbeidsongevallen, beroepsziekten, rust- en overlevingspensioenen, de inkomensgarantie voor ouderen en het gewaarborgd inkomen voor bejaarden.

Indien de bevoegde dienst vaststelt dat de aanvrager of de tegemoetkomingsgerechtigde, alsook de persoon met wie hij of zij een gezin vormt hun rechten op de uitkeringen en vergoedingen als bedoeld in deze paragraaf niet hebben doen gelden, evalueert hij de bedragen die moesten worden geïnd. De bevoegde dienst wint daartoe alle nodige inlichtingen in bij de bevoegde instellingen. Met de aldus geëvalueerde bedragen wordt rekening gehouden bij de berekening van de integratietegemoetkoming en van de inkomensvervangende tegemoetkoming.

Art. 10

Le montant de base de l'allocation de remplacement de revenus visé à l'article 9 est diminué des revenus de la personne handicapée et de la personne avec laquelle elle forme un ménage.

Les revenus acquis par un travail effectivement presté par la personne handicapée sont immunisés à:

- 100 % pour la tranche de 0 euro à 4 982,65 euros;
- 80 % pour la tranche de 4 982,66 euros à 7 972,24 euros;
- 50 % pour la tranche de 7 972,25 euros à 10 961,82 euros;
- 25 % pour la tranche supérieure à 10 961,83 euros.

Ces montants sont liés à l'indice pivot des prix à la consommation.

Art. 11

§ 1er. Le demandeur ou l'allocataire, ainsi que la personne avec laquelle il forme un ménage, sont tenus de faire valoir leurs droits:

1. aux prestations et indemnités auxquelles ils peuvent prétendre en vertu d'une autre législation belge ou étrangère ou en vertu de règles applicables au personnel d'une institution internationale publique et qui ont le même but que celui visé à l'article 2;

2. à des prestations sociales relatives à la maladie et à l'invalidité, au chômage, aux accidents du travail, aux maladies professionnelles, aux pensions de retraite et de survie, à la garantie de revenus aux personnes âgées et au revenu garanti pour personnes âgées.

Si le service compétent constate que le demandeur ou l'allocataire, ainsi que la personne avec laquelle il forme un ménage n'ont pas fait valoir leurs droits aux prestations et indemnités visées au présent paragraphe il évalue les montants qui auraient dû être perçus. Pour cela, le service compétent prend tous les renseignements nécessaires auprès des organismes compétents. Les montants ainsi évalués sont pris en compte pour le calcul de l'allocation d'intégration et de l'allocation de remplacement de revenus.

§ 2. De tegemoetkomingen kunnen aan de aanvrager worden toegekend als voorschot op de uitkeringen en vergoedingen als bedoeld in § 1. De bevoegde dienst of uitbetalende instelling treedt in de rechten van de tegemoetkomingsgerechtigde ten belope van het bedrag van de betaalde voorschotten.

De aanvrager van het voorschot moet aangeven op welke uitkeringen of vergoedingen hij een voorschot wenst te ontvangen, door wie die volgens hem zijn verschuldigd en voor welke periode. Hij moet ook meedelen of de instanties die de uitkeringen of vergoedingen verschuldigd zijn, voorschotten hebben toegekend. De aanvrager of de tegemoetkomingsgerechtigde moet bovendien de bevoegde dienst verwittigen zodra hij die uitkeringen of vergoedingen ontvangt. Het voorschot wordt niet toegekend voor perioden vóór de aanvraag. Het wordt toegekend tot beloop van de bedragen van de uitkeringen waarop de aanvrager of de tegemoetkomingsgerechtigde aanspraak kan maken.

HOOFDSTUK 4

Aanvraagprocedure en beslissing

Art. 12

§ 1. De tegemoetkomingen worden toegekend op aanvraag. Elke aanvraag om een integratietegemoetkoming geldt als aanvraag voor een inkomensvervangende tegemoetkoming.

§ 2. In afwijking van § 1 onderzoekt de Directie-generaal Personen met een handicap op eigen initiatief en ambtshalve het recht op de tegemoetkomingen voor al wie tot zijn 21ste verjaardag verhoogde gezinsbijslag voor gehandicapte kinderen heeft ontvangen.

§ 3. De aanvraag om tegemoetkomingen kan worden ingediend door de aanvrager of door zijn wettelijke vertegenwoordiger:

1. bij de gemeenteadministratie of, op last van de burgemeester, bij een ambtenaar van het OCMW; de aanvrager of zijn wettelijke vertegenwoordiger moet zich persoonlijk aanmelden of zich doen vertegenwoordigen door een gevolmachtigde op voorlegging van een volmacht;

2. bij het ziekenfonds waarbij hij is aangesloten;

3. langs elektronische weg, overeenkomstig de nadere regels en voorwaarden als bepaald krachtens artikel 3 van de wet van 24 februari 2003 betreffende de modernisering van het beheer van de sociale zekerheid

§ 2. Les allocations peuvent être accordées au demandeur à titre d'avance sur les prestations et indemnités visées au § 1er. Le service compétent ou l'organisme payeur est subrogé aux droits de l'allocataire jusqu'à concurrence du montant des avances versées.

Le demandeur de l'avance doit indiquer sur quelles prestations ou indemnités il souhaite obtenir une avance, par qui celles-ci sont, selon son avis, dues et pour quelle période. Il doit également communiquer si les instances qui sont redevables des prestations ou des indemnités ont accordé des avances. Le demandeur ou l'allocataire doit en outre avertir le service compétent dès qu'il obtient ces prestations ou indemnités. L'avance n'est pas accordée pour des périodes antérieures à la demande. Elle est accordée jusqu'à concurrence des montants des allocations auxquelles le demandeur ou l'allocataire peut prétendre.

CHAPITRE 4

Procédure de demande et décision

Art. 12

§ 1er. Les allocations sont accordées sur demande. Chaque demande d'allocation d'intégration vaut comme demande d'allocation de remplacement de revenus.

§ 2. Par dérogation au § 1er, la Direction générale Personnes handicapées examine d'initiative et d'office le droit aux allocations de toute personne qui a bénéficié jusqu'à son 21e anniversaire des allocations familiales majorées pour enfants handicapés.

§ 3. La demande d'allocations peut être introduite par le demandeur ou son représentant légal:

1. auprès de l'administration communale, ou, par délégation du bourgmestre, auprès d'un fonctionnaire du Centre public d'action sociale; le demandeur ou son représentant légal doit se présenter en personne, ou se faire représenter par un mandataire muni d'une procuration;

2. auprès de la mutualité à laquelle il est affilié;

3. par voie électronique selon les modalités et les conditions déterminées en vertu l'article 3 de la loi du 24 février 2003 concernant la modernisation de la gestion de la sécurité sociale et concernant la

en betreffende de elektronische communicatie tussen ondernemingen en de federale overheid.

§ 4. In geen enkel geval mag de burgemeester de indiening van een aanvraag weigeren.

§ 5. De aanvraag mag ten vroegste worden ingediend de eerste dag van de twaalfde maand vóór deze tijdens welke de aanvrager de leeftijd van 21 jaar bereikt of, vóór de leeftijd van 21 jaar, vanaf de dag waarop hij huwt of een kind ten laste heeft.

§ 6. Het recht op de tegemoetkomingen gaat in op de eerste dag van de maand volgend op die in de loop waarvan de aanvrager voldoet aan de voorwaarden bepaald bij de wet en ten vroegste de eerste dag van de maand die volgt op de datum van de indiening van de aanvraag.

§ 7. In de in § 2 bedoelde omstandigheid gaat het recht op de tegemoetkomingen in op de eerste dag van de maand die volgt op die in de loop waarvan de aanvrager de leeftijd van 21 jaar bereikt.

§ 8. In afwijking op § 6 kan het recht op de tegemoetkomingen uitwerking hebben op de eerste dag van de derde maand die aan de tegemoetkomingsaanvraag voorafgaat, indien de aanvrager zijn aanvraag indient binnen drie maanden nadat zich een feit heeft voorgedaan dat de toekenning of de verhoging van de tegemoetkomingen verantwoordt.

Art. 13

§ 1. De Directie-generaal Personen met een handicap onderzoekt de aanvraag, op grond van de door de aanvrager verstrekte inlichtingen en van de inlichtingen die hij rechtstreeks inwint bij de instantie of de persoon die beschikt over informatie, zoals de instellingen die zijn belast met de toepassing van de wetgeving inzake sociale zekerheid, arbeidsongevallen en beroepsziekten, alsmede alle overheidsbesturen.

Wanneer de Directie-generaal Personen met een handicap bij de aanvrager inlichtingen inwint, is de aanvrager verplicht die inlichtingen binnen de maand te verstrekken. Worden de inlichtingen niet binnen de maand verstrekt, dan ontvangt de aanvrager van de Directie-generaal Personen met een handicap een bericht waarmee hij opnieuw wordt verzocht de gevraagde inlichtingen te verstrekken.

Indien de aanvrager, ondanks het in het vorige lid bedoelde bericht, meer dan een maand lang verzuimt

communication électronique entre des entreprises et l'autorité fédérale.

§ 4. Le bourgmestre ne peut, en aucun cas, refuser l'introduction d'une demande.

§ 5. La demande peut être introduite au plus tôt le premier jour du douzième mois précédant celui au cours duquel le demandeur atteint l'âge de 21 ans ou, avant l'âge de 21 ans, à partir du jour où il se marie ou a un enfant à charge.

§ 6. Le droit aux allocations prend cours le premier jour du mois suivant celui durant lequel le demandeur remplit les conditions fixées par la loi et au plus tôt le premier jour du mois suivant la date d'introduction de la demande.

§ 7. Dans la circonstance visée au § 2, le droit aux allocations prend cours le premier jour du mois qui suit celui au cours duquel le demandeur atteint l'âge de 21 ans.

§ 8. Par dérogation au § 6, le droit aux allocations peut prendre effet le premier jour du troisième mois précédant la demande d'allocations si le demandeur introduit sa demande dans les trois mois suivant la survenance d'un fait justifiant l'octroi ou la majoration des allocations.

Art. 13

§ 1er. La Direction générale Personnes handicapées examine la demande, sur la base des renseignements fournis par le demandeur et des renseignements qu'il recueille directement auprès de l'instance ou de la personne qui dispose des informations tels que les organismes chargés de l'application de la législation sur la sécurité sociale, les accidents du travail, les maladies professionnelles ainsi que toutes les administrations publiques.

Lorsque la Direction générale Personnes handicapées recueille des renseignements auprès du demandeur, le demandeur est tenu de fournir ces renseignements dans le mois. Si les renseignements demandés ne sont pas fournis dans le mois, le demandeur reçoit de la Direction générale Personnes handicapées une communication par laquelle il est à nouveau invité à fournir les renseignements demandés.

Si le demandeur, malgré la communication visée à l'alinéa précédent, omet de fournir les renseignements

de gevraagde inlichtingen te verstrekken, neemt de Directie-generaal Personen met een handicap een beslissing op grond van de gegevens waarover hij beschikt. In voorkomend geval vermeldt de beslissing tot weigering dat de beschikbare gegevens ontoereikend zijn om het recht op de tegemoetkomingen te bepalen.

§ 2. Indien nodig en om over zijn handicap te beslissen, wordt de aanvrager verzocht zich voor een onderzoek aan te melden. Verkeert de aanvrager in de onmogelijkheid zich te verplaatsen, dan wordt het onderzoek ter plaatse verricht. Zo de aanvrager verzuimt zich voor het onderzoek aan te melden, ontvangt hij een tweede oproep. Indien de aanvrager ondanks de tweede oproep verzuimt zich voor het onderzoek aan te melden, dan wel indien de aanvullende inlichtingen nog ontbreken nadat een termijn van één maand na de kennisgeving is verstreken, wordt een beslissing genomen op grond van de beschikbare gegevens. In voorkomend geval vermeldt de beslissing tot weigering dat de beschikbare gegevens ontoereikend zijn om het recht op de tegemoetkoming te bepalen.

§ 3. Fraude, een valselijk afgelegde verklaring, onjuistheid of opzettelijke onvolledigheid van de verzamelde informatie stellen de aanvrager of de tegemoetkomingsgerechtigde bloot aan de bij de artikelen 22 en 23 bepaalde sancties.

§ 4. De Directie-generaal Personen met een handicap kan, binnen een termijn van twee jaar volgend op de beslissingsdatum, de hem door de aanvrager verstrekte informatie controleren.

Op grond van de bij de controle verzamelde informatie kan hij de vorige beslissing corrigeren.

Art. 14

Er wordt een beslissing getroffen uiterlijk vier maanden volgend op de indiening van de volledige aanvraag of van de gewijzigde situatie die aanleiding geeft tot de in artikel 16 bedoelde herziening.

De termijn van vier maanden wordt opgeschort zolang de aanvrager of de tegemoetkomingsgerechtigde, dan wel een buitenlandse instelling niet volledig de gevraagde aanvullende inlichtingen hebben verstrekt die nodig zijn om de beslissing te nemen.

Is er binnen een termijn van acht maanden te rekenen van de ontvangst van de aanvraag geen beslissing getroffen, dan geldt dit als een impliciete weigering.

demandés pendant plus d'un mois, la Direction générale Personnes handicapées prend une décision sur la base des éléments dont elle dispose. Le cas échéant, la décision de rejet mentionne que les éléments disponibles sont insuffisants pour déterminer le droit aux allocations

§ 2. Si nécessaire et en vue de statuer sur son handicap, le demandeur est invité à se présenter à un examen. Si le demandeur se trouve dans l'impossibilité de se déplacer, l'examen est effectué sur place. Si le demandeur omet de se présenter à l'examen, il reçoit une deuxième convocation. Si le demandeur, malgré la deuxième convocation, omet de se présenter à l'examen, ou si les renseignements complémentaires font encore défaut après expiration d'un délai d'un mois suivant la notification, une décision est prise sur la base des éléments disponibles. Le cas échéant, la décision de rejet mentionne que les éléments disponibles sont insuffisants pour déterminer le droit aux allocations.

§ 3. La fraude, la fausse déclaration, l'inexactitude ou le caractère délibérément incomplet des informations recueillies exposent le demandeur ou l'allocataire aux sanctions prévues aux articles 22 et 23.

§ 4. La Direction générale Personnes handicapées peut, dans un délai de 2 ans suivant la date de la décision, procéder au contrôle des informations qui lui ont été fournies par le demandeur.

Sur la base des informations recueillies lors du contrôle, elle peut rectifier la décision antérieure.

Art. 14

Il est statué au plus tard dans les quatre mois suivant le dépôt de la demande complète ou le changement de situation donnant lieu à la révision visée à l'article 16.

Le délai de quatre mois est suspendu tant que le demandeur ou l'allocataire ou une institution étrangère n'ont pas fourni complètement les renseignements complémentaires demandés, nécessaires pour prendre la décision.

L'absence de décision dans un délai de huit mois à partir de la réception de la demande vaut décision implicite de refus.

Art. 15

§ 1. De beslissing betreffende de tegemoetkomingen wordt gemotiveerd. Indien ze betrekking heeft op geldbedragen vermeldt ze de berekeningswijze ervan. Vermelding van de berekeningswijze geldt als motivering en kennisgeving.

§ 2. De beslissing tot toekenning of tot weigering van de tegemoetkomingen moet het volgende vermelden:

1. de mogelijkheid om beroep in te stellen voor het bevoegde rechtscollege;
2. het adres van de bevoegde rechtscollages;
3. de termijn om beroep in te stellen en de wijze waarop dit moet gebeuren;
4. de bepalingen van de artikelen 728 en 1017 van het Gerechtelijk Wetboek;
5. de refertes van het dossier en van de dienst van de Directie-generaal Personen met een handicap die het dossier beheert;
6. de mogelijkheid om bij de Directie-generaal Personen met een handicap die het dossier beheert opheldering te krijgen over de beslissing.

Indien de beslissing de in het vorige lid opgesomde vermeldingen niet bevat, gaat de termijn om beroep in te stellen niet in.

§ 3. De beslissing tot terugvordering van de onverschuldigd betaalde tegemoetkomingen vermeldt onder andere:

1. de vaststelling van de onverschuldigd betaalde tegemoetkomingen;
2. het totale bedrag van de onverschuldigd betaalde tegemoetkomingen alsmede de berekeningswijze ervan;
3. de wettelijke of regelgevende bepalingen in strijd waarmee de betalingen werden verricht;
4. de in aanmerking genomen verjaringstermijn;
5. desgevallend, de mogelijkheid voor de minister om te verzaken aan de terugvordering van de onverschuldigd betaalde tegemoetkomingen en de te volgen procedure om die verzaking te verkrijgen;

Art. 15

§ 1er. La décision relative aux allocations est motivée. Lorsqu'elle porte sur des sommes d'argent, elle mentionne le mode de calcul de celles-ci. Mentionner le mode de calcul vaut motivation et notification.

§ 2. La décision d'octroi ou de refus des allocations doit mentionner:

1. la possibilité d'intenter un recours devant la juridiction compétente;
2. l'adresse des juridictions compétentes;
3. le délai et les modalités pour intenter un recours;
4. le contenu des articles 728 et 1017 du Code judiciaire;
5. les références du dossier et du service de la Direction générale Personnes handicapées qui le gère;
6. la possibilité d'obtenir toute explication sur la décision auprès de la Direction générale Personnes handicapées qui gère le dossier.

Si la décision ne contient pas les mentions prévues à l'alinéa précédent, le délai de recours ne commence pas à courir.

§ 3. La décision de récupération de l'indu doit en outre mentionner:

1. la constatation de l'indu;
2. le montant total de l'indu, ainsi que le mode de calcul;
3. les dispositions légales ou réglementaires en infraction desquelles les paiements ont été effectués;
4. le délai de prescription pris en considération;
5. le cas échéant, la possibilité pour le ministre de renoncer à la récupération de l'indu et la procédure à suivre afin d'obtenir cette renonciation;

6. de mogelijkheid om een met redenen omkleed voorstel met het oog op een gespreide terugbetaling voor te leggen.

Indien de beslissing de in het vorige lid opgesomde vermeldingen niet bevat, gaat de termijn om een beroep in te stellen niet in.

§ 4. De kennisgeving van een beslissing gebeurt bij gewone brief of bij de overhandiging van een geschrift aan de betrokkene. De Koning kan evenwel de gevallen bepalen waarin de kennisgeving bij een ter post aangezekende brief moet geschieden, evenals de toepassingsbepalingen van deze kennisgeving.

Art. 16

§ 1. Het recht op tegemoetkomingen wordt herzien:

1. wanneer een wijziging in de persoonlijke en materiële situatie van de tegemoetkomingsgerechtigde tot een verhoging of een vermindering van het bedrag van de tegemoetkomingen leidt of de afschaffing ervan rechtvaardigt;

2. op de datum bepaald door een vorige beslissing wanneer die werd genomen op grond van voorlopige of evoluerende elementen.

§ 2. De Directie-generaal Personen met een handicap vraagt ieder element dat het recht op tegemoetkomingen van de aanvrager of de tegemoetkomingsgerechtigde kan wijzigen, rechtstreeks op bij de dienst of de persoon die over de informatie beschikt.

§ 3. De aanvrager of de tegemoetkomingsgerechtigde dient iedere situatiewijziging die gevolgen kan hebben voor zijn recht op tegemoetkoming te melden aan de Directie-generaal Personen met een handicap, wanneer deze dienst de informatie niet kan inwinnen. Deze melding moet worden gedaan binnen drie maanden volgend op de situatiewijziging, bij een gewone brief gericht aan de Directie-generaal Personen met een handicap of via elektronische weg aan diezelfde dienst.

§ 4. De Directie-generaal Personen met een handicap controleert jaarlijks, te rekenen van de begindatum waarop de laatste beslissing in werking treedt, of de tegemoetkomingsgerechtigde nog steeds voldoet aan de voorwaarden om aanspraak te kunnen maken op het recht op de tegemoetkomingen. Die controle slaat echter niet op de beoordeling van de in artikel 4 vermelde beperkingen.

6. la possibilité de soumettre une proposition motivée en vue d'un remboursement étalé.

Si la décision ne contient pas les mentions prévues à l'alinéa précédent, le délai de recours ne commence pas à courir.

§ 4. La notification d'une décision se fait par lettre ordinaire ou par la remise d'un écrit à l'intéressé. Le Roi peut toutefois déterminer les cas dans lesquels la notification doit se faire par lettre recommandée à la poste, ainsi que les modalités d'application de cette notification.

Art. 16

§ 1er. Le droit aux allocations est revu:

1. lorsqu'un changement dans la situation personnelle et matérielle de l'allocataire entraîne une augmentation ou une diminution du montant des allocations, ou justifie leur suppression;

2. à la date fixée par une décision antérieure lorsque celle-ci a été prise sur la base d'éléments à caractère provisoire ou évolutif.

§ 2. La Direction générale Personnes handicapées recueille directement auprès de l'instance ou de la personne qui dispose des informations tout élément susceptible de modifier le droit aux allocations du demandeur ou de l'allocataire.

§ 3. Le demandeur ou l'allocataire doit signaler à la Direction générale Personnes handicapées tout changement de situation susceptible d'affecter son droit aux allocations, lorsque la Direction générale Personnes handicapées ne peut recueillir les informations. Cette déclaration est faite, dans les trois mois qui suivent le changement de situation, par simple lettre adressée à la Direction générale Personnes handicapées ou par voie électronique à ce même service.

§ 4. La Direction générale Personnes handicapées contrôle annuellement, et à compter de la première date d'effet de la dernière décision, si l'allocataire satisfait toujours aux conditions pour prétendre au droit aux allocations. Toutefois, ce contrôle ne porte pas sur l'appréciation des incapacités visées à l'article 4 de la loi.

§ 5. Iedere situatiewijziging die een verhoging van het bedrag van de tegemoetkoming inhoudt, heeft uitwerking vanaf de eerste dag van de maand die volgt op die waarin de gebeurtenis zich heeft voorgedaan.

§ 6. Een verhoging van het bedrag van de tegemoetkoming die voortvloeit uit een verergering van de beperkingen van de tegemoetkomingsgerechtigde heeft uitwerking vanaf de eerste dag van de maand waarin de verklaring van verergering werd gedaan.

§ 7. De situatiewijziging die gepaard gaat met een vermindering of een schrapping van de tegemoetkoming heeft pas uitwerking vanaf de eerste dag van de maand die volgt op de dag waarop de beslissing werd meegedeeld, op voorwaarde dat de tegemoetkomingsgerechtigde geen fraude heeft gepleegd, geen verkeerde verklaring heeft gedaan of niet verzuimd heeft een verklaring als bedoeld in § 3 te doen.

§ 8. In geval van fraude, een verkeerde verklaring of verzuim van verklaring als bedoeld in § 3, heeft de situatiewijziging die gepaard gaat met een vermindering van het recht uitwerking vanaf de eerste dag van de maand die volgt op die waarin de gebeurtenis zich heeft voorgedaan.

HOOFDSTUK 5

Uitbetaling van de tegemoetkomingen

Art. 17

De tegemoetkomingen worden uitbetaald volgens de door de Koning bepaalde regels. Zo bepaalt de Koning:

1. de nadere voorwaarden inzake de uitbetaling van de tegemoetkomingen;

2. onder welke voorwaarden en voor hoe lang de tegemoetkomingsgerechtigde het Belgisch grondgebied tijdelijk of definitief mag verlaten en tegelijkertijd recht blijft hebben op de tegemoetkomingen;

3. de gevallen waarin de uitbetaling van de tegemoetkomingen volledig of gedeeltelijk wordt opgeschort, alsook het aandeel en de duur van die schorsing, wanneer de tegemoetkomingsgerechtigde:

— wordt opgenomen in een instelling die geheel of gedeeltelijk ten laste valt van de overheid, van een openbare dienst of van een socialezekerheidsinstelling;

§ 5. Tout changement de situation impliquant une augmentation du montant de l'allocation prend effet à compter du 1er jour du mois qui suit celui au cours duquel s'est produit l'événement.

§ 6. Une augmentation du montant de l'allocation qui résulte d'une aggravation des incapacités de l'allocataire prend effet à compter du 1er jour du mois au cours duquel la déclaration d'aggravation a été faite.

§ 7. Le changement de situation qui produit une diminution ou une suppression de l'allocation ne prend ses effets que le premier jour du mois qui suit la date de notification de la décision, à condition que l'allocataire n'ait commis aucune fraude, fausse déclaration ou omission de déclaration visée au § 3.

§ 8. En cas de fraude, fausse déclaration ou omission de déclaration visée au § 3, le changement de situation qui produit une diminution du droit prend effet le premier jour du mois qui suit celui au cours duquel s'est produit l'événement.

CHAPITRE 5

Paiement des allocations

Art. 17

Les allocations sont payées selon les règles établies par le Roi. Le Roi détermine notamment:

1. les modalités de paiement des allocations;

2. à quelles conditions et pour quelle durée l'allocataire peut quitter temporairement ou définitivement le territoire de la Belgique tout en continuant à recevoir ses allocations;

3. les cas dans lesquels le paiement des allocations est suspendu entièrement ou partiellement, ainsi que la quotité et la durée de cette suspension, lorsque l'allocataire:

— est admis dans une institution, totalement ou partiellement à charge des pouvoirs publics, d'un service public ou d'un organisme de sécurité sociale;

— wordt opgesloten in een gevangenis of wordt opgenomen in een inrichting tot bescherming van de maatschappij;

4. de vervallen en nog niet uitbetaalde termijnen van de tegemoetkomingen waarvan de betaling kan worden verricht na het overlijden van de tegemoetkomingsgerechtigde, de natuurlijke personen aan wie die mogen worden uitbetaald, de rangorde waarin die personen hun recht kunnen uitoefenen, de vormvereisten die zij in acht moeten nemen, alsook de termijn waarover zij beschikken om hun aanvraag in te dienen.

Art. 18

§ 1. Op de tegemoetkomingen is, uitsluitend voor de tegemoetkomingsgerechtigde, van rechtswege interest verschuldigd vanaf de datum van de opeisbaarheid ervan en ten vroegste vanaf de datum die voortvloeit uit de toepassing van artikel 13.

Die interesten worden berekend tegen de wettelijke interestvoet.

§ 2. Op de onrechtmatig uitbetaalde tegemoetkomingen is van rechtswege interest verschuldigd vanaf het ogenblik van de uitbetaling, ingeval de onrechtmatige uitbetaling het gevolg is van bedrog, arglist of bedrieglijke handelingen door de tegemoetkomingsgerechtigde.

§ 3. De in dit artikel beoogde moratoriuminteresten zijn niet verschuldigd gedurende de periode waarin gerechtelijke interesten moeten worden betaald.

Art. 19

§ 1. De ten onrechte aan de tegemoetkomingsgerechtigde uitbetaalde bedragen worden teruggevorderd:

1. binnen een termijn van drie jaar vanaf de datum van uitbetaling;

2. binnen een termijn van vijf jaar als de tegemoetkomingsgerechtigde die bedragen heeft ontvangen:

— als gevolg van bedrieglijke manoeuvres of onjuiste of onvolledige verklaringen;

— omdat hij geen melding heeft gedaan van een bij de wet of het reglement voorgeschreven situatiewijziging, of na een eerder aangegane verbintenis.

— est détenu dans une prison ou interné dans un établissement de défense sociale;

4. les termes échus et non versés des allocations dont le paiement peut être effectué après le décès de l'allocataire, les personnes physiques auxquelles ils peuvent être payés, l'ordre dans lequel ces personnes peuvent exercer leur droit, les formalités qu'elles doivent accomplir et le délai dont elles disposent pour introduire leur demande.

Art. 18

§ 1er. Les allocations portent intérêt de plein droit, uniquement pour les allocataires, à partir de la date de leur exigibilité et au plus tôt à partir de la date découlant de l'application de l'article 13.

Ces intérêts sont calculés au taux légal.

§ 2. Les allocations payées indûment portent intérêt de plein droit à partir du moment du paiement, si le paiement indu résulte de fraude, de dol ou de manoeuvres frauduleuses de la part de l'allocataire.

§ 3. Les intérêts moratoires visés à cet article ne sont pas payés pour la période pour laquelle des intérêts judiciaires doivent être payés.

Art. 19

§ 1er. Les sommes versées indûment à l'allocataire sont réclamées:

1. dans un délai de 3 ans à compter de la date du paiement;

2. dans un délai de 5 ans lorsque l'allocataire a perçu ces sommes:

— par suite de manoeuvres frauduleuses ou de déclarations fausses ou incomplètes;

— parce qu'il n'a pas communiqué un changement de situation prescrit par une disposition légale ou réglementaire, ou faisant suite à un engagement pris antérieurement.

Buiten die termijnen worden de ten onrechte betaalde bedragen niet langer teruggevorderd.

§ 2. De in § 1 bedoelde verjaringstermijn wordt gestuit door:

1. de indiening van de aangetekende zending;
2. de terugvordering door inhouding op de tegemoetkomingen;
3. de vrijwillig door de tegemoetkomingsgerechtigde uitgevoerde terugbetaling.

§ 3. De vervallen en nog niet uitbetaalde tegemoetkomingen dienen bij voorrang om eventueel ten onrechte uitbetaalde bedragen aan te zuiveren. Als de nog niet uitbetaalde vervallen bedragen hoger zijn dan het niet-verschuldigde bedrag, wordt het verschil tussen de achterstallende en de schuld aan de tegemoetkomingsgerechtigde uitbetaald.

§ 4. Indien het niet mogelijk is het niet-verschuldigde bedrag op de maandelijks te betalen tegemoetkomingen terug te vorderen, kan de terugvordering worden verricht:

1. door een instelling die één van de in artikel 1410, § 1, 2°, 3°, 4°, 5° en 8°, van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde uitkeringen uitbetaalt;

2. op nog niet uitbetaalde vervallen bedragen van die uitkeringen.

§ 5. De daadwerkelijke terugvordering mag pas beginnen na een periode van drie maanden na de kennisgeving.

§ 6. Als de tegemoetkomingsgerechtigde overeenkomstig artikel 20 een verzoek om afstand indient, wordt:

1. als dat verzoek geschiedt vóór het einde van de termijn van drie maanden, de terugvordering opgeschort totdat de minister zich over het verzoek heeft uitgesproken;

2. als dat verzoek geschiedt na de periode van drie maanden, de terugvordering aangevat of voortgezet totdat de minister een daartegen ingaande beslissing heeft genomen.

§ 7. De terugvordering van de onterecht uitbetaalde tegemoetkomingen neemt van rechtswege een einde bij het overlijden van de tegemoetkomingsgerechtigde, tenzij:

Au-delà de ces délais, les sommes versées indûment ne sont plus réclamées.

§ 2. Interrompent la prescription visée au § 1er:

1. le dépôt du pli recommandé;
2. la récupération par la retenue sur les allocations;
3. ou le remboursement volontaire effectué par l'allocataire.

§ 3. Les allocations échues et non encore versées sont destinées en priorité à rembourser les indus éventuels. Si les montants échus non encore versés sont supérieurs à l'indu, la différence entre les arriérés et la dette est payée à l'allocataire.

§ 4. Si récupérer l'indu sur les allocations payées mensuellement n'est pas possible, la récupération peut être opérée:

1. par un organisme versant l'une des prestations visées au § 1er, 2°, 3°, 4°, 5° et 8° de l'article 1410 du Code Judiciaire;

2. ou sur des montants échus non encore versés de ces mêmes prestations.

§ 5. La récupération effective ne peut débuter qu'après un délai de trois mois à partir de la notification.

§ 6. Si l'allocataire introduit une demande en renonciation conformément à l'article 20:

1. avant la fin de ce délai de trois mois, la récupération est suspendue jusqu'à ce que le ministre ait statué sur la demande;

2. au-delà de ce délai de trois mois, la récupération est entamée ou poursuivie jusqu'à ce que le ministre ait pris une décision contraire.

§ 7. La récupération des allocations payées indûment prend fin d'office au décès de l'allocataire, sauf:

1. bij fraude;

2. indien, op het ogenblik dat de tegemoetkomingsgerechtigde overlijdt, vervallen tegemoetkomingen nog niet werden uitbetaald; in dat geval worden die tegemoetkomingen niet uitbetaald, zelfs al had de tegemoetkomingsgerechtigde een verzoek tot verzaking ingediend waarover de minister zich nog niet heeft uitgesproken;

3. indien het terug te vorderen bedrag hoger ligt dan een door de Koning te bepalen bedrag.

Art. 20

De minister kan er, onder door de Koning bepaalde voorwaarden, van ambtswege of op verzoek van de tegemoetkomingsgerechtigde, van afzien de onrecht uitbetaalde tegemoetkomingen terug te vorderen:

1. op voorwaarde dat de tegemoetkomingsgerechtigde te goeder trouw is;

2. in behartenswaardige gevallen;

3. indien het onrecht uitbetaalde bedrag beneden een door de Koning te bepalen bedrag ligt of buiten verhouding staat tot de vermoedelijke procedurekosten.

De Koning bepaalt de wijze waarop het verzoek tot verzaking wordt ingediend. Het verzoek tot verzaking moet met redenen worden omkleed.

Art. 21

Er wordt een Commissie voor sociaal hulpbetoon aan de personen met een handicap opgericht. De Commissie geeft advies over aangelegenheden met betrekking tot individuele gevallen die haar door de minister worden voorgelegd. De Koning bepaalt de samenstelling en de werkwijze ervan.

Art. 22

§ 1. Indien de aanvrager of de tegemoetkomingsgerechtigde opzettelijk valse verklaringen aflegt of verzuimt gegevens te vermelden die een weerslag kunnen hebben op zijn recht, kan de uitbetaling van de tegemoetkomingen gedeeltelijk of geheel worden opgeschort voor een periode van ten hoogste zes maanden.

§ 2. Hij kan niet langer een sanctie opgelegd krijgen indien twee jaar is verlopen te rekenen van de dag van zijn valse verklaring of zijn verzuim.

1. en cas de fraude;

2. si, au moment du décès de l'allocataire, des allocations échues n'ont pas encore été payées; dans ce cas, ces allocations ne sont pas payées, même si l'allocataire avait introduit une demande en renonciation sur laquelle le ministre ne s'est pas encore prononcé;

3. quand le montant à récupérer est supérieur à un certain montant, à déterminer par le Roi.

Art. 20

Le ministre peut, dans les conditions déterminées par le Roi, renoncer d'office ou à la demande de l'allocataire, à récupérer des allocations payées indûment:

1. à la condition que l'allocataire soit de bonne foi;

2. dans des cas dignes d'intérêt;

3. ou lorsque la somme payée indûment est inférieure à un montant à déterminer par le Roi ou est hors de proportion avec les frais de procédure présumés.

Le Roi détermine le mode d'introduction de la demande en renonciation. La demande en renonciation doit être motivée.

Art. 21

Une Commission d'aide sociale aux personnes handicapées est instituée. La Commission donne son avis sur des matières relatives à des cas individuels que lui soumet le ministre. Le Roi en fixe la composition et le mode de fonctionnement.

Art. 22

§ 1er. Si le demandeur ou l'allocataire, de façon délibérée, fait de fausses déclarations ou omet de mentionner des éléments pouvant affecter son droit, le paiement des allocations peut être suspendu partiellement ou totalement pour une période de maximum six mois.

§ 2. Il ne peut plus être sanctionné si deux ans se sont écoulés à partir du jour de sa fausse déclaration ou de son omission.

§ 3. De minister spreekt de in § 1 bedoelde administratieve sanctie uit na advies te hebben ingewonnen bij de Commissie voor sociaal hulpbetoon aan de personen met een handicap.

Art. 23

Wordt gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot één maand en/of met een geldboete van 26 euro tot 500 euro:

1. de in artikel 22, § 1 bedoelde tegemoetkomingsgerechtigde;

2. eenieder die wetens en willens valse verklaringen aflegt of valse attesten opstelt betreffende de gezondheidstoestand of de sociale toestand van een aanvrager of van een tegemoetkomingsgerechtigde, met de bedoeling dat deze ten onrechte een tegemoetkoming verkrijgt.

De in dit hoofdstuk bepaalde strafrechtelijke sancties doen geen afbreuk aan de toepassing van andere strafrechtelijke sancties, met name die welke worden bepaald bij het koninklijk besluit van 31 mei 1933 betreffende de verklaringen af te leggen in verband met subsidies, vergoedingen en toelagen die volledig of deels door de Staat worden gedragen. De bepalingen van boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van de bepalingen van hoofdstuk VII en van artikel 85, zijn van toepassing op de bij dit artikel bedoelde misdrijven.

HOOFDSTUK 7

Slot- en overgangsbepalingen

Art. 24

Teneinde de hem bij deze wet verleende bevoegdheden te kunnen uitoefenen, moet de Koning het advies inwinnen van de Nationale Hoge Raad voor personen met een handicap.

Art. 25

De in deze wet en in de uitvoeringsbesluiten ervan opgenomen bedragen zijn gekoppeld aan het indexcijfer van de consumptieprijzen (basis 2004 = 100), overeenkomstig de bepalingen van de wet van 2 augustus 1971 houdende inrichting van een stelsel waarbij de wedden, lonen, pensioenen, toelagen en tegemoetkomingen ten laste van de openbare schatkist, sommige sociale uitkeringen, de bezoldigingsgrenzen waarmee rekening dient gehouden bij de berekening

§ 3. Le ministre prononce la sanction administrative visée au § 1er, après avoir demandé l'avis de la Commission d'aide sociale.

Art. 23

Est puni d'un emprisonnement de huit jours à un mois et/ou d'une amende de 26,00 euros à 500,00 euros:

1. l'allocataire visé à l'article 22 § 1er;

2. toute personne qui fait sciemment des déclarations ou produit des attestations fausses relatives à l'état de santé ou à la situation sociale d'un demandeur ou d'un allocataire, pour que celui-ci obtienne indûment une allocation.

Les sanctions pénales dont question au présent chapitre ne portent pas préjudice à l'application d'autres dispositions pénales, notamment celles de l'arrêté royal du 31 mai 1933 concernant les déclarations à faire en matière de subventions et allocations qui sont, en tout ou en partie, à charge de l'État. Les dispositions du livre Ier du Code pénal, y compris celles du chapitre VII et de l'article 85, sont applicables aux infractions prévues par le présent article.

CHAPITRE 7

Dispositions finales et transitoires

Art. 24

Pour exercer les compétences qui lui sont conférées par la présente loi, le Roi doit prendre l'avis du Conseil supérieur national des personnes handicapées.

Art. 25

Les montants mentionnés dans la présente loi et ses arrêtés d'exécution sont liés à l'indice-pivot des prix à la consommation (base 2004 = 100), conformément aux dispositions de la loi du 2 août 1971 organisant un régime de liaison à l'indice des prix à la consommation des traitements, salaires, pensions, allocations et subventions à charge du Trésor public, de certaines prestations sociales, des limites de rémunération à prendre en considération pour le calcul de certaines

van sommige bijdragen van de sociale zekerheid der arbeiders, alsmede de verplichtingen op sociaal gebied opgelegd aan de zelfstandigen, aan het indexcijfer van de consumptieprijzen worden gekoppeld.

Art. 26

§ 1. De wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap wordt opgeheven, met uitzondering van artikel 28.

§ 2. De voormelde wet van 27 februari 1987 blijft evenwel van toepassing op alle tegemoetkomingsgerechtigden die vóór de inwerkingtreding van deze wet een in artikel 1 van de voormelde wet bedoelde inkomensvervangende tegemoetkoming of een integratietegemoetkoming ontvingen. De reglementaire bepalingen die van toepassing waren vóór de inwerkingtreding van deze wet, blijven van toepassing totdat het recht op een tegemoetkoming op initiatief van de Directie-generaal Personen met een handicap wordt herzien, uiterlijk vijf jaar na de eerste ingangsdatum van de laatste beslissing waarbij een tegemoetkoming wordt toegekend op grond van de wet van 27 februari 1987 en die voorafgaat aan de datum van inwerkingtreding van deze wet. Deze herziening heeft in dat geval tevens betrekking op de beoordeling van de in artikel 3 bedoelde beperkingen.

Art. 27

Twee jaar na de inwerkingtreding van deze wet stelt de minister een evaluatieverslag op, dat hij voor advies voorlegt aan de Nationale Hoge Raad voor personen met een handicap.

Art. 28

De Koning bepaalt de datum van inwerkingtreding van de bepalingen van deze wet.

21 december 2016

cotisations de sécurité sociale des travailleurs, ainsi que des obligations imposées en matière sociale aux travailleurs indépendants.

Art. 26

§ 1er. À l'exception de l'article 28, la loi du 27 février 1987 relative aux allocations aux personnes handicapées est abrogée.

§ 2. La loi du 27 février 1987 précitée reste toutefois applicable à tous les allocataires qui, avant l'entrée en vigueur de la présente loi, bénéficiaient d'une allocation de remplacement de revenus ou d'une allocation d'intégration visées à l'article 1er de la loi du 27 février 1987 précitée. Les dispositions réglementaires qui étaient applicables avant l'entrée en vigueur de la présente loi leur restent applicables jusqu'à ce que le droit soit revu, à l'initiative de la Direction générale Personnes handicapées, au plus tard cinq ans après la première date d'effet de la dernière décision d'octroi d'une allocation sur base de la loi du 27 février 1987 antérieure à la date d'entrée en vigueur de la présente loi. Cette révision porte alors également sur l'appréciation des incapacités visées à l'article 3.

Art. 27

Après une période de deux ans suivant l'entrée en vigueur de la loi, le ministre établit un rapport d'évaluation. Il soumet celui-ci pour avis au Conseil supérieur national des personnes handicapées.

Art. 28

Le Roi fixe la date d'entrée en vigueur des dispositions de la présente loi.

21 décembre 2016

Jean-Marc DELIZÉE (PS)
Laurette ONKELINX (PS)
Fabienne WINCKEL (PS)
Julie FERNANDEZ FERNANDEZ (PS)